omgevingsvergunning Aanleg opvaart De Iendrachtwei 2 te IJlst

ontwerp

Gemeente Súdwest-Fryslân
Omgevingsvergunning
Besluit: UV20230006
Teammanager vergunningen
Datum: 25-09-2023

BügelHajema
Ruimte voor de leefomgeving

omgevingsvergunning

Aanleg opvaart De Iendrachtwei 2 te IJlst

ontwerp

Inhoudsopgave

Ruimtelijke onderbouwing **5**

Hoofdstuk 1 Inleiding **7**
1.1 Aanleiding 7
1.2 Projectgebied 7
1.3 Geldend juridisch-planologisch kader 8
1.4 Leeswijzer 9

Hoofdstuk 2 Projectbeschrijving **11**
2.1 Huidige situatie 11
2.2 Toekomstige situatie 11

Hoofdstuk 3 Beleidskader **15**
3.1 Rijksbeleid 15
3.2 Provinciaal beleid 16
3.3 Gemeentelijk beleid 18

Hoofdstuk 4 Omgevingsaspecten **19**
4.1 Bodem 19
4.2 Archeologie en cultuurhistorie 20
4.3 Ecologie 23
4.4 Milieuhinder bedrijven 25
4.5 Geluid 25
4.6 Externe veiligheid 26
4.7 Water 26
4.8 M.e.r.- verantwoording 29

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid **31**
5.1 Economische uitvoerbaarheid 31
5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 31

Bijlagen bij de toelichting **33**

Bijlage 1 Beknopte natuurtoets **35**

Bijlage 2 Watertoets **47**

Bijlage 3 Overlegreactie provincie Fryslân **61**

Ruimtelijke onderbouwing

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Deze ruimtelijke onderbouwing is opgesteld naar aanleiding van het voornemen om een nieuwe opvaart te realiseren die aansluit op de Riper Feart op de gronden behorende bij het adres De Iendrachtwei 2 te IJlst.

De beoogde locatie omvat een deel grasland dat in de huidige planologisch-juridische regeling een agrarische functie heeft. Binnen de agrarische bestemming is het graven en/of gebruiken van de gronden ten behoeve van een opvaart niet toegestaan.

De gemeente Súdwest-Fryslân heeft aangegeven mee te willen werken door een wijzigingsprocedure of uitgebreide omgevingsvergunningprocedure te doorlopen. Gekozen is voor een uigebreide procedure voor een omgevingsvergunning. Daarvoor is een ruimtelijke onderbouwing nodig. Die ligt hier voor. Met de omgevingsvergunning wordt het bestemmingsplan niet gewijzigd, maar worden de betreffende activiteiten in afwijking van het bestemmingsplan mogelijk gemaakt.

De ruimtelijke onderbouwing geeft een toelichting op, en de argumentatie voor de uitvoerbaarheid van het plan. Aangetoond wordt dat het project niet in strijd is met de ruimtelijke aspecten of omgevingsfactoren. Het aanleggen van een opvaart voor privégebruik is in dat kader ruimtelijk en planologisch gezien ook acceptabel.

1.2 Projectgebied

Het projectgebied grenst aan de zuidoostzijde van IJlst, aan de weg De Iendrachtwei en aan het water aan de Riper Feart. Het projectgebied - waar de werkzaamheden ten behoeve van de opvaart plaatsvinden - beslaat (een gedeelte van) de kadastrale percelen 314, 343, 566, 1018 en 1019 (sectie C, kadastale gemeente IJlst).

Onderstaande figuren geven een beeld van de ligging en de begrenzing van het projectgebied.

Figuur 1. Ligging projectgebied

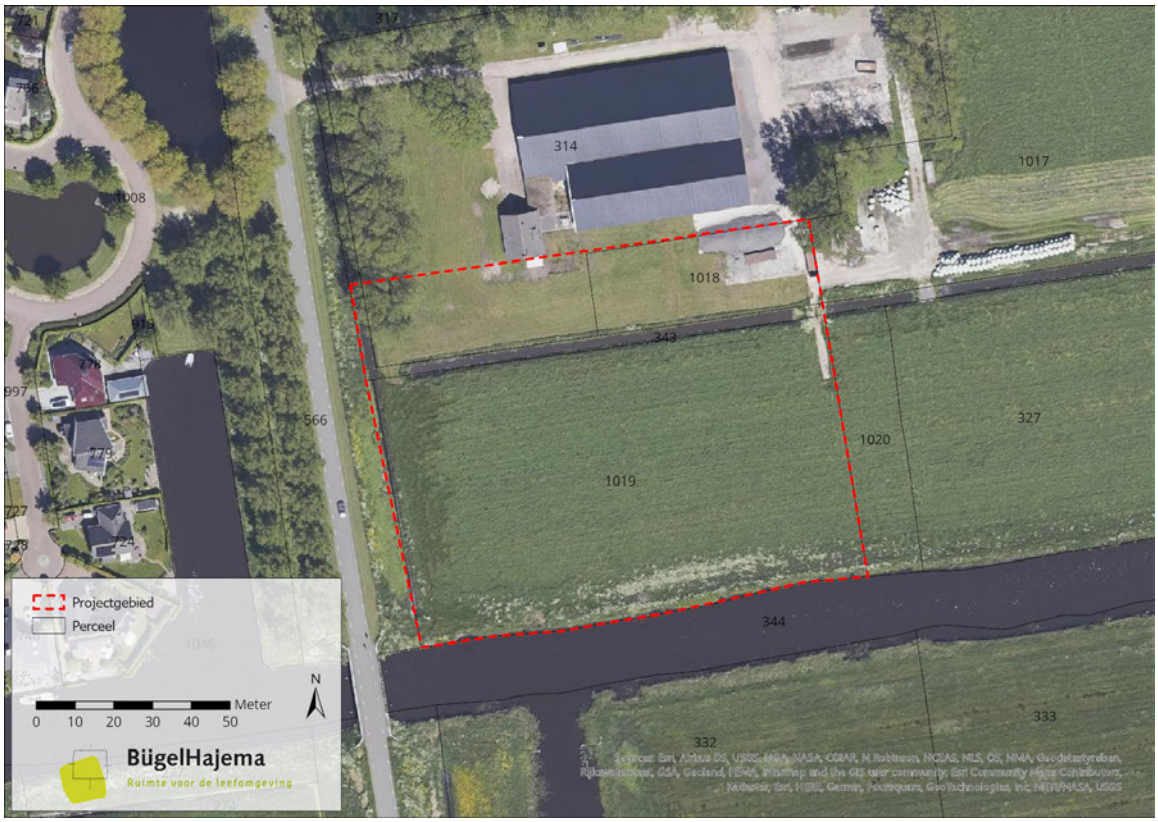

Figuur 2. Globale begrenzing projectgebied

1.3 Geldend juridisch-planologisch kader

Het projectgebied valt binnen het bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel en de herziening daarvan. Het plangebied valt in dit bestemmingsplan onder de bestemming agrarische doeleinden (artikel 4). Gronden met deze bestemming zijn bedoeld voor:

- agrarische cultuurgronden;
- agrarische bedrijven;
- voet-, fiets- en ruiterpaden;
- kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen;
- nutsvoorzieningen;
- voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding;
- transport- en energieleidingen.

In het voorgenomen plan wordt een nieuwe opvaart gegraven. De opvaart is bedoeld om het mogelijk te maken om per boot de woning aan de Iendrachtswei 2 te bereiken. Aanleggen aan de te realiseren steiger is uitsluitend bedoeld voor één of twee bootjes voor eigen gebruik. Het gaat hierbij uitdrukkelijk niet om bedrijfsmatige activiteiten en is alleen voor privégebruik bedoeld. Het bestemmingsplan biedt geen mogelijkheden voor dergelijke functies. Aangezien de opvaart niet wordt aangelegd om de waterhuishoudkundige redenen, is de ontwikkeling niet passend binnen het vigerende bestemmingsplan.

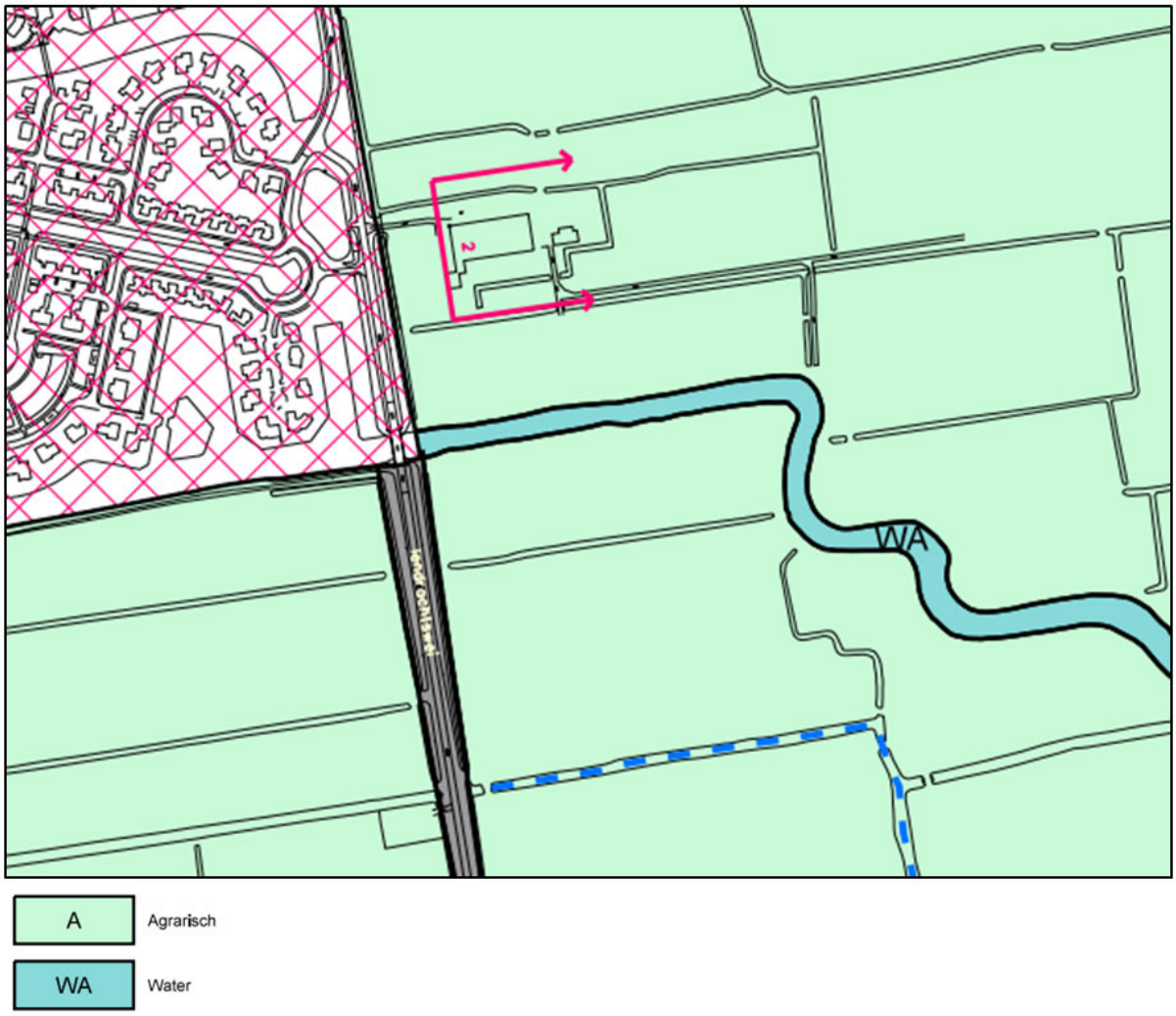

Figuur 3. Fragment van de verbeelding behorende bij het geldende bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel

1.4 Leeswijzer

Na de inleiding in dit hoofdstuk is in hoofdstuk 2 een bedschrijving van het project opgenomen. In hoofdstuk 3 is nader op relevant overheidsbeleid ingegaan. Een omschrijving van de omgevingsaspecten betreffende de planologische en milieukundige randvoorwaarden is opgenomen in hoofdstuk 4. Tot slot is in hoofdstuk 5 de (economische en maatschappelijke) uitvoerbaarheid uiteengezet.

Hoofdstuk 2 Projectbeschrijving

2.1 Huidige situatie

Het projectgebied bestaat uit een agrarisch perceel en watergangen ten oosten van de weg De Iendrachtwei (nummer 2) in IJlst (figuur). Het wordt aan de oostzijde begrensd door graslanden, aan de zuidzijde door de Riper Feart en aan de noordzijde door een woonerf (De Iendrachtwei 2). Het plangebied bestaat uit een grasland met aan de noord-, zuid- en westzijde watergangen. De oever van de Riper Feart heeft gedeeltelijk houten walbeschoeiing. Ten noordwesten van het perceel staat een strook opgaande beplanting. Op het terrein zelf is geen bebouwing of opgaande beplanting aanwezig.

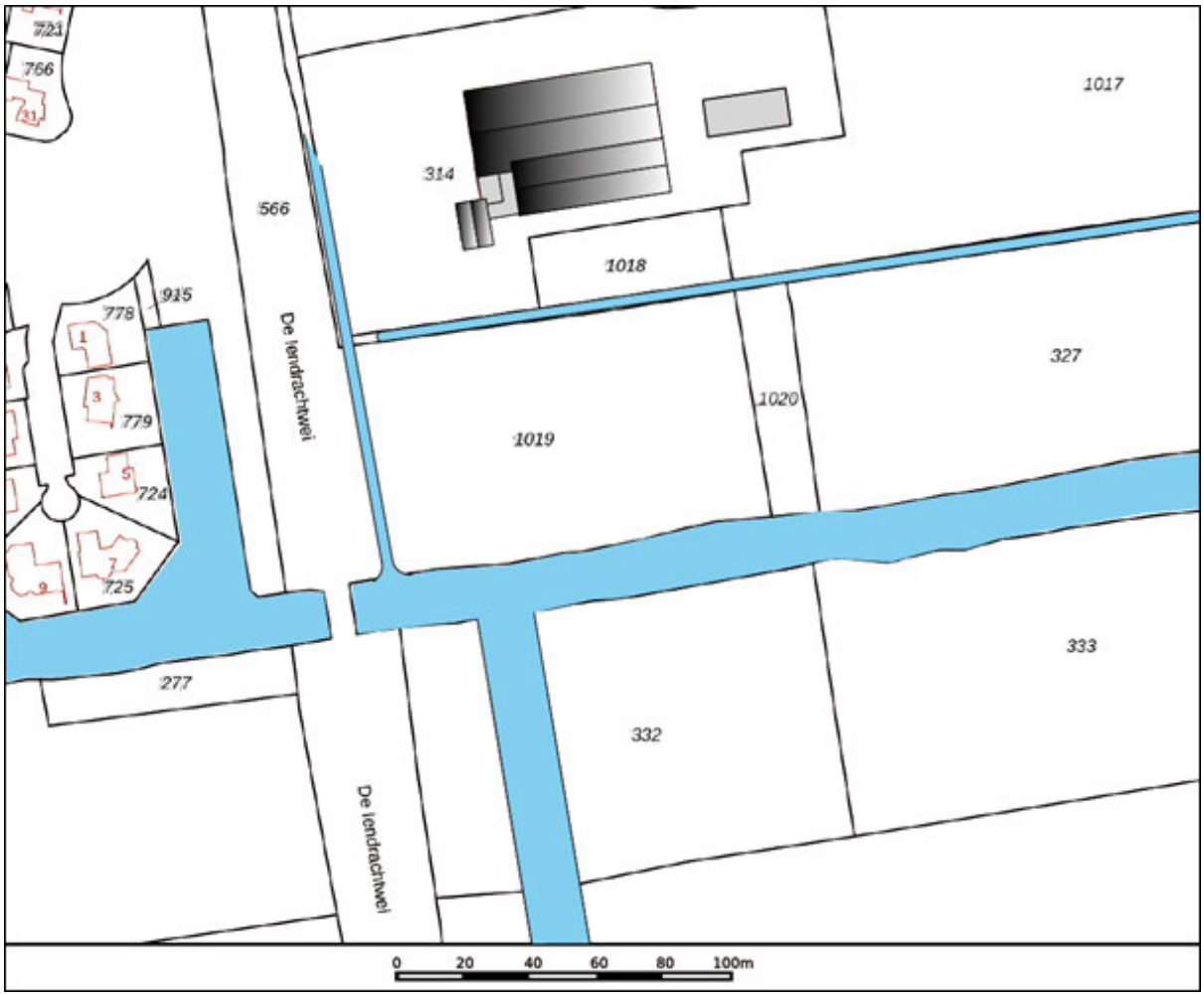

Figuur 4. Situatietekening van de huidige situatie (Jukema Arsjitekt)

2.2 Toekomstige situatie

Ingrepen

De initiatiefnemer wil het mogelijk maken om boten aan te leggen nabij zijn woning. Om dit mogelijk te maken zal er een opvaart worden gegraven naar de woning aan de Iendrachtswei 2. De opvaart sluit aan op de Riper Feart. De opvaart wordt op eigen grond aangelegd en is bedoeld voor privégebruik.

Voor dit doel wordt de bestaande tochtsloot aan de noordzijde van het projecgebied omgelegd en wordt een deel van de tochtsloot aan de westzijde gedempt. Ter plaatse van de omgelegde tochtsloot wordt een dam gerealiseerd die wordt voorzien van een duiker. Aan de bestaande polderdijk wordt grond aangebracht en om de opvaart wordt een nieuwe polderdijk aangelegd. Zie navolgende afbeelding voor een weergave van de toekomstige situatie.

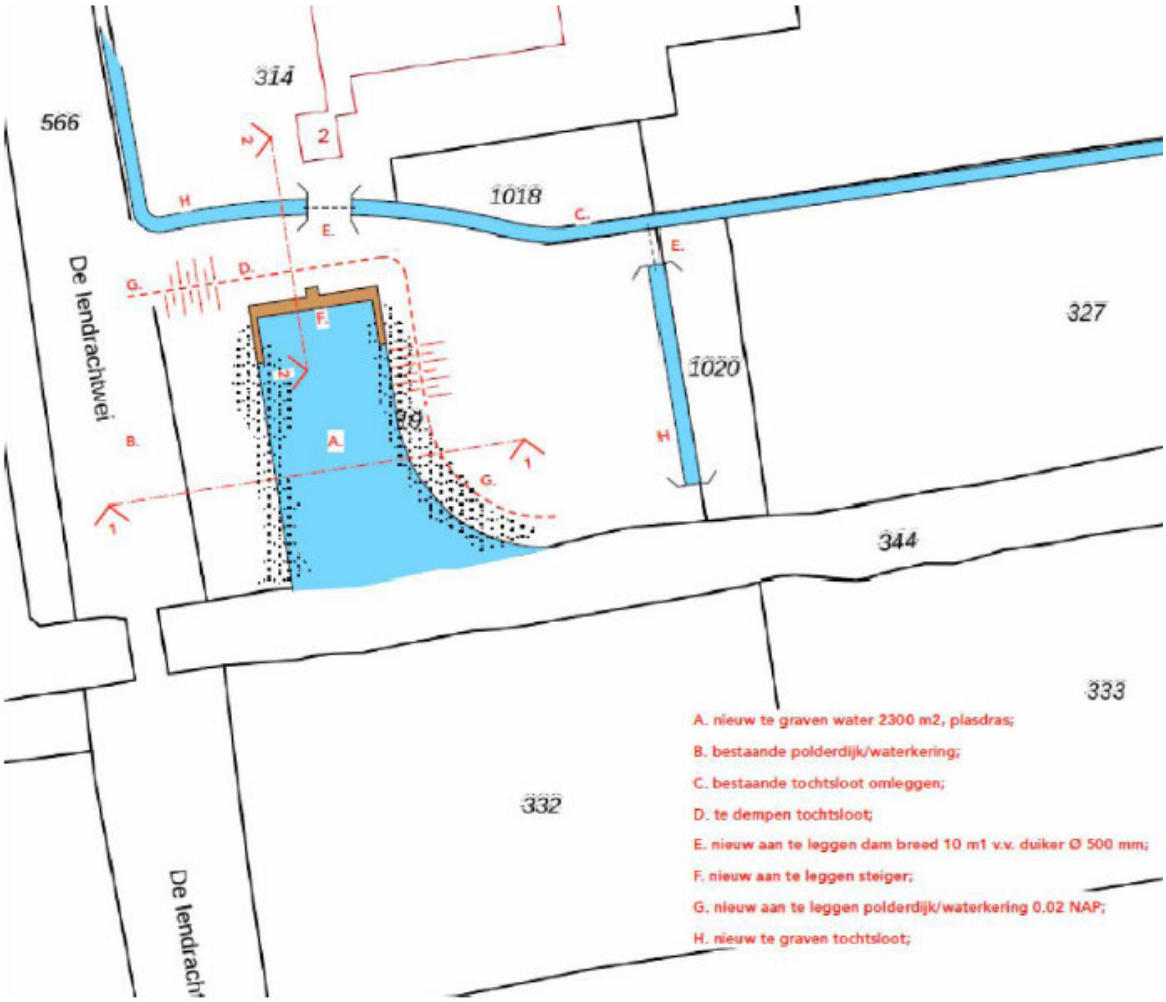

Figuur 5. Situatietekening van de toekomstige situatie (Jukema Arsjitekt)

Legenda

A. nieuw te graven water 2.300 m^2, plasdras;
B. bestaande polderdijk/waterkering;
C. bestaande tochtsloot omleggen;
D. te dempen tochtsloot;
E. nieuw aan te leggen dam (10 m breed, voorzien van duiker Ø 500 mm);
F. nieuw aan te leggen steiger;
G. nieuw aan te leggen polderdijk/waterkering 0.02 NAP;
H. nieuw te graven tochtsloot.

Landschappelijke inpassing / ruimtelijke kwaliteit

Een weids en waterrijk landschap is een belangrijke waarde in dit deel van Fryslân. Bij de inrichting en inpassing van het project wordt met deze waarden rekening gehouden door de weidsheid zoveel mogelijk in stand te houden. Er wordt geen opgaande beplanting ingepast. De bestaande tochtsloot aan de noordzijde van het projectgebied wordt omgelegd en een deel van de tochtsloot aan de westzijde wordt gedempt. De nieuw aan te leggen polderdijk heeft aan de waterkant (oever) een talud van 1:3. Aan de andere, naar het weideland gerichte zijde is het talud van de polderdijk in verhouding 1:5, waarmee er een rustig beeld ontstaat.

Natuurvriendelijk ontwerp

In het ontwerp is rekening gehouden met een natuurvriendelijke inrichting. Ter plaatse van de aanlegsteiger wordt gebruik gemaakt van een houten walbeschoeiing. Door de flauwe helling aan weerszijden van de polderdijk ontstaat tevens een geleidelijke overgang van water naar land. De geleidelijke overgang van water naar land geeft planten en dieren meer ruimte. Zo ontstaat een natuurvriendelijke oever.

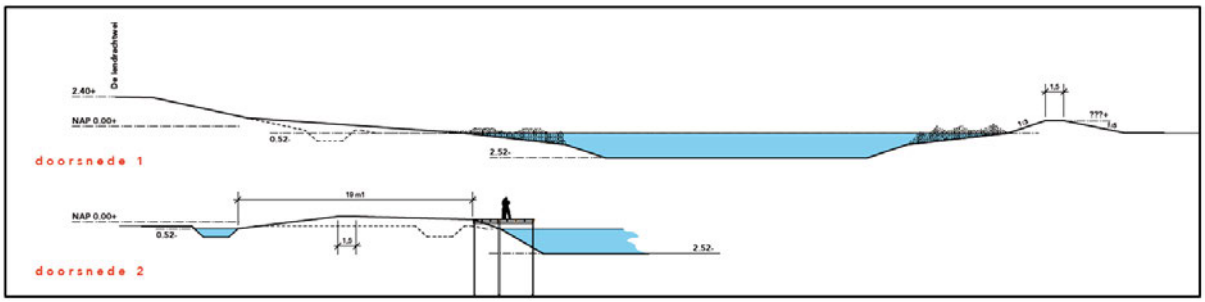

Figuur 6. Dwarsdoorsnede van de toekomstige situatie

Hoofdstuk 3 Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie (2020)

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) biedt een duurzaam perspectief voor de leefomgeving. Hiermee kan ingespeeld worden op de grote uitdagingen die voorliggen. Allerlei trends en ontwikkelingen hebben invloed op de leefomgeving. Veranderende en groeiende steden, de overgang naar een duurzame en circulaire economie en het aanpassen aan de gevolgen van de klimaatverandering vormen slechts een deel van de opgave. Dit biedt kansen, maar vraagt wel om zorgvuldige keuzes. Want de ruimte, zowel boven-, als ondergronds, is een schaars goed.

Het combineren van al die opgaven vraagt een nieuwe manier van werken. Niet van bovenaf opgelegd, maar in goede samenwerking tussen overheden, bedrijven, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en burgers. De NOVI biedt een kader, geeft richting en maakt keuzes waar dat kan.

Tegelijkertijd is er ruimte voor regionaal maatwerk en gebiedsgerichte uitwerking. Omdat de verantwoordelijkheid voor het omgevingsbeleid voor een groot deel bij provincies, gemeenten en waterschappen ligt, kunnen inhoudelijke keuzes in veel gevallen het beste regionaal worden gemaakt. Met de NOVI wordt een proces in gang gezet waarmee keuzes voor de leefomgeving sneller en beter kunnen worden gemaakt.

De NOVI komt voort uit de Omgevingswet, die naar verwachting in 2023 in werking treedt. De NOVI vervangt, samen met het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL) de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), het Barro en het Bro. Uitgangspunt in de nieuwe aanpak is dat ingrepen in de leefomgeving niet los van elkaar plaatsvinden, maar in samenhang. Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven.

Die komen samen in vier prioriteiten:
1. ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie
2. duurzaam economisch groeipotentieel
3. sterke en gezonde steden en regio's
4. toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied

De druk op de fysieke leefomgeving in Nederland is zo groot, dat belangen soms botsen. Het streven is combinaties te maken en win-win situaties te creëren, maar dit is niet altijd mogelijk. Soms zijn er scherpe keuzes nodig en moeten belangen worden afgewogen. Hiertoe gebruikt de NOVI drie afwegingsprincipes:
- Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies: In het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Met de NOVI zoeken we naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van onze ruimte;
- Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal: wat de optimale balans is tussen bescherming en ontwikkeling, tussen concurrentiekracht en leefbaarheid, verschilt van gebied tot gebied. Sommige opgaven en belangen wegen in het ene gebied zwaarder dan in het andere;
- Afwentelen wordt voorkomen: het is van belang dat onze leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie van inwoners zonder dat dit ten koste gaat van die van toekomstige generaties.

De NOVI vindt haar doorwerking in het regionale en lokale beleid waaraan uiteindelijk plannen zullen worden getoetst.

3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (2011)

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) biedt de basis voor het stellen van algemene regels, op te nemen in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). Die regels richten zich primair op gemeenten, die het eerstverantwoordelijke overheidsniveau zijn voor de inhoud van ruimtelijke plannen. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro, 07-12-2011), ook wel bekend onder de naam AMvB Ruimte, zijn de nationale belangen uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte voorzien van juridische kaders, waarmee de doorwerking van de nationale belangen op ruimtelijk gebied is geborgd. Uit het Barro blijkt dat voor het planvoornemen en het plangebied geen sprake is van specifieke aspecten van nationaal belang. Wel geldt bij elk ruimtelijk plan, nationaal belang 13 met betrekking tot zorgvuldig ruimtegebruik.

3.1.3 Ladder duurzame verstedelijking

De ladder voor duurzame verstedelijking is een motiveringseis die in de SVIR is geïntroduceerd. In het Bro (artikel 3.1.6) is geregeld dat bij ruimtelijke projecten voorzien moet worden in duurzame verstedelijking. In geval van nieuwe stedelijke ontwikkelingen moet een beschrijving worden gegeven van de behoefte aan die ontwikkeling en wanneer deze plaatsvindt buiten het bestaand stedelijk gebied, moet er tevens gemotiveerd worden waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Als definitie voor stedelijke ontwikkeling is in het Bro opgenomen: ‘ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'. Er is in de wetgeving geen ondergrens bepaald voor wat een ‘stedelijke ontwikkeling’ is. In een uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State wordt de juridische lijn ten aanzien van de toepassing van de ladder voor duurzame verstedelijking uiteengezet (overzichtsuitspraak ladder voor duurzame verstedelijking, gepubliceerd op 28 juni 2017).

Volgend uit jurisprudentie wordt het aanleggen van infrastructuur niet als een nieuwe stedelijke ontwikkeling beschouwd. Een opvaart kan worden gezien als infrastructuur. De laddertoets hoeft niet te worden doorlopen, aangezien de ontwikkeling niet ladderplichtig is.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Fryslân - De romte diele

De Omgevingsvisie is één van de instrumenten van de nieuwe Omgevingswet. In de Omgevingsvisie Fryslân, 'De Romte Diele' geheten, staat waar de provincie met de leefomgeving van Fryslân naar toe wil: de ambitie en doelen voor de toekomst. Het is een integrale visie voor de lange termijn op een tamelijk hoog abstractieniveau. De visie geeft de richting aan waar de provincie met allerlei partijen naar toe wil werken. Dit gebeurt in programma’s, concrete projecten en initiatieven, en zo nodig ook in regels.

De provinciale omgevingsvisie vervangt het strategisch beleid van de provincie in het streekplan, milieubeleidsplan, waterhuishoudingsplan en het verkeer- en vervoerplan. In de visie is aangegeven wat de provincie doet om de huidige basiskwaliteiten van de Friese leefomgeving op orde te houden. Daarnaast wil de provincie extra inzetten op vier urgente, integrale opgaven, te weten:

- Fryslân vitaal, leefbaar en bereikbaar houden;
- Energietransitie met kracht voortzetten;
- Fryslân klimaatadaptatief inrichten;
- Versterken biodiversiteit.

Ten aanzien van de laatste twee punten wordt met deze ontwikkeling rekening gehouden met een klimaatadatieve inrichting (plasdras) en versterking van biodiversiteit (flauwe oevers / plasdras met gebiedseigen soorten). De ontwikkeling sluit dan ook aan bij de uitgangspunten zoals opgenomen in de Omgevingsvisie.

3.2.2 Verordening Romte Fryslân 2014 (geactualiseerd 2018)

Op 23 maart 2021 is de wijzigingsverordening Verordening Romte Fryslân 2014 geconsolideerd. Deze wijzigingsverordening is een hernieuwde vaststelling van de verordening uit 2014. In de verordening zijn concrete regels gesteld die ervoor moeten zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen (uit het streekplan, maar ook daarna opgestelde structuurvisies) doorwerken in de gemeentelijke ruimtelijke plannen.

Stedelijk gebied

In de verordening is onder meer de grens tussen het bestaand stedelijk gebied en landelijk gebied vastgelegd. In stedelijk gebied bestaat een grotere mate van beleidsvrijheid wat betreft de ruimtelijke ordening dan in het landelijk gebied.

Op basis van de Verordening maakt het projectgebied geen deel uit van het bestaand stedelijk gebied.

Ruimtelijke kwaliteit en landschappelijke inpassing

Volgens het Streekplan (paragraaf 2.7.2) wordt in de plantoelichting van een ruimtelijk plan voor een uitbreidingslocatie of voor landelijk gebied, een ruimtelijke kwaliteitsparagraaf opgenomen. In deze ruimtelijke onderbouwing is die in paragraaf 2.2 opgenomen. Hieruit blijkt dat rekening gehouden wordt met de ruimtelijke kwaliteit en inpassing in het landschap.

Vaarwegen

De opvaart wordt gerealiseerd in een beheerzone van een vaarweg en is dan ook ontheffingsplichtig. De invaart zou minimaal op een afstand van 23 meter vanaf de brug gemaakt moeten worden, zodat er beter zicht is bij het in- en uitvaren van de insteekhaven. De houten walbeschoeiing begint op ongeveer 23 tot de brug en is een beschoeiing van het waterschap. Deze blijft zitten en is geen onderdeel van de nieuwe haven. De ingang van de haven begint op 38 meter van de brug. Daarmee is er een veilige situatie met betrekking tot zichtbaarheid van in- en uitvarend scheepvaartverkeer.

Overige provinciale belangen zijn met deze ontwikkeling niet aan de orde.

Het initiatief is daarmee niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân 2014 en de uitvoerbaarheid van het project wordt dan ook niet belemmerd door provinciale regelgeving.

3.2.3 Grutsk op 'e romte (2014)

Provinciale Staten hebben op 26 maart 2014 het document 'Grutsk op 'e Romte' als thematische structuurvisie over landschap en cultuurhistorie vastgesteld. In deze thematische structuurvisie zijn landschappelijke en cultuurhistorische structuren van provinciaal belang in samenhang geanalyseerd en gewaardeerd. Het doel hiervan is behoud en verdere ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit door middel van informeren, inspireren en adviseren. 'Grutsk op 'e romte' is als procesvereiste opgenomen in de verordening Romte, zodat bij het opstellen van een ruimtelijk plan een analyse dient te worden gemaakt van de aanwezige waarden in het plangebied. Op deze wijze verwacht Provinsje Fryslân de doorwerking van provinciale belangen in ruimtelijke plannen van gemeenten, rijk en provincie te borgen.

Zoals aangegeven in paragraaf 2.2 is bij de inrichting van het perceel aandacht besteed aan een goede landschappelijke inpassing.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Omgevingsvisie 1.0 Súdwest-Fryslân

De Omgevingsvisie Súdwest-Fryslân helpt om keuzes te maken bij ontwikkelingen die de fysieke leefomgeving beïnvloeden. In Súdwest-Fryslân geldt: 'Denk vanuit de klant en de initiatiefnemer'. Daarom staat het bieden van duidelijkheid voorop. De gemeente denkt bij de Omgevingsvisie vanuit ambities en mogelijkheden. Daarbij zijn juridische kaders niet leidend. De gemeente houdt het simpel en uitnodigend. De Omgevingsvisie bestaat uit vijf thema's:

1. gezonde vitale mensen in een gezonde en veilige omgeving;
2. sterke kernwaarden: cultureel erfgoed, natuur, weids en waterrijk landschap;
3. veerkrachtige en leefbare wijken, dorpen en steden;
4. vitaal en aantrekkelijk landschap;
5. duurzaam, energieneutraal en klimaatadaptief

De omgevingsvergunning maakt de aanleg van een opvaart mogelijk. Dit biedt dit mogelijkheden voor waterrecreatie in het waterrijke landschap van de gemeente Súdwest-Fryslân. De weidsheid van het landschap wordt niet aangetast. De ontwikkeling past dan ook binnen de Omgevingsvisie van de gemeente Sudwest-Fryslân.

Hoofdstuk 4 Omgevingsaspecten

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de verschillende relevante ruimtelijke ordenings- en milieuaspecten die een belemmering kunnen vormen voor de realisatie van de opvaart. De aspecten luchtkwaliteit en verkeer en parkeren zijn niet aan de orde en worden niet behandeld in dit hoofdstuk.

4.1 Bodem

Toetsingskader

In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is bepaald dat in de toelichting op een ruimtelijk plan inzicht moet worden verkregen in de uitvoerbaarheid van het plan. Dit betekent dat er onder meer duidelijkheid over de noodzakelijke financiële investering in een (mogelijk noodzakelijke) bodemsanering moet bestaan. Een onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem is derhalve onderdeel van de onderzoeksverplichting bij de voorbereiding van een ruimtelijk plan. Daarnaast geldt in het kader van een goede ruimtelijke ordening in relatie tot de volksgezondheid dat het bestemmen van gronden met een bodem van onvoldoende milieuhygiënische kwaliteit met een hiervoor gevoelige bestemming, zoals Wonen, in beginsel moet worden voorkomen.

Toetsing

Advies (water)bodem

Ter plaatse wordt nieuw oppervlaktewater gegraven, een tochtsloot gedempt en omgelegd, twee dammen aangelegd, de polderdijk in de breedte versterkt en een grondwal aangelegd. Geadviseerd wordt om vrijkomende grond zoveel als mogelijk op het perceel te hergebruiken. Bijvoorbeeld in de voor de versterking van de polderdijk, aan te leggen dammen en grondwal en voor de slootdemping (Besluit bodemkwaliteit art. 36 lid 3 tijdelijke uitname).

Als vrijkomende grond elders wordt hergebruikt, kan de bodemkwaliteitskaart in combinatie met een historisch onderzoek worden gebruikt. Voorwaarde is dat uit het historisch onderzoek blijkt dat de locatie onderdeel uitmaakt van de bodemkwaliteitskaart. Dit bespaart onderzoek tijd en -kosten voor een partijkeuring. Op deze wijze voert de gemeente duurzaam / milieuvriendelijk / circulair bodembeleid. Indien uit historisch onderzoek blijkt dat op de locatie bodembedreigende activiteiten aanwezig zijn geweest, dient onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem plaats te vinden. Eventueel kan een al uitgevoerd bodemonderzoek, in combinatie met de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel dienen voor de kwaliteit van de grond.

Overige bepalingen, zoals het Arbeidsomstandighedenbesluit, blijven onverminderd van kracht. Voor het indicatief vaststellen van de veiligheidsklasse waaronder de graafwerkzaamheden moeten plaatsvinden, kan gebruik worden gemaakt van de bodemkwaliteitskaart (gebaseerd op de 80 percentielwaarde of hoger van de bodemkwaliteitszone waarin de locatie is gelegen). Bij de uitvoering van de werkzaamheden moet de zorgplicht in acht worden genomen; te denken valt aan een niet verwachte bijmenging van bodemvreemd materiaal of afwijkende geuren en kleuren.

In verband met de voorgenomen demping van sloten, dient de waterbodem te worden onderzocht (NEN 5720: Bodem – Waterbodem – Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch onderzoek). Dit onderzoek is nodig omdat de huidige waterbodem landbodem wordt. Aangetoond moet worden dat met de kwaliteit van de waterbodem geen sprake is van een sterk verontreinigde landbodem, en dat met de demping sprake is van een illegale sanering in het kader van de Wet bodembescherming. Door Wetterskip Fryslân is op 19 december 2022 een watervergunning afgegeven (Het verrichten van handelingen in een watersysteem).

Bij tijdelijke opslag korter dan 6 maanden geldt een meldingsplicht bij het landelijke meldpunt in het kader van het Besluit bodemkwaliteit. Als sprake is van tijdelijke uitname geldt geen meldingsplicht bij het

landelijke meldpunt in het kader van het Besluit bodemkwaliteit. Van tijdelijke uitname is bijvoorbeeld sprake bij het toepassen van grond voor de versterking van de polderdijk, de aanleg van de dammen en de grondwal en voor de demping van de tochtwal. Bij tijdelijke opslag dient eventueel nog toestemming te worden verkregen als sprake is van een derde partij.

Uit de beschikbare gegevens blijkt dat de oever van de Riper Faert een gedeeltelijk houten walbeschoeiing heeft. Aanbevolen wordt ook na te gaan of geen asbesthoudende danwel een geïmpregneerde beschoeiing aanwezig is of resten van een dergelijke beschoeiing. Dit kan leiden tot aanvullend onderzoek.

Uitwerking project

Ter plaatse wordt nieuw oppervlaktewater gegraven, een tochtsloot gedempt en omgelegd, twee dammen aangelegd, de polderdijk in de breedte versterkt en een grondwal aangelegd. Het bovenstaande bodemadvies wordt bij de uitvoering van het project gevolgd en is in de ruimtelijke onderbouwing opgenomen. Met het voornemen wordt geen gevoelige functie toegestaan, anders dan wat planologisch al is toegestaan. Wel moet bij het (ver)graven van de grond rekening worden gehouden met de Ontgrondingenwet. Er is sprake van een ontgronding op basis van de Ontgrondingenwet. Er moet daarbij worden voldaan aan een diepte van maximaal 2 meter minus maaiveld en er mag niet meer dan 10.000 m^3 bodemmateriaal worden afgevoerd. Dat is voor deze ontwikkeling niet het geval. De vergraven grond wordt ter plaatse hergebruikt. Er wordt geen grond afgevoerd. De vrijgekomen bagger en grond van de tochtsloot wordt verspreid over het perceel in een laag van 2 -3 cm.

Conclusie

Concluderend kan worden gesteld dat er uit milieuhygiënisch oogpunt ten aanzien het concrete project geen belemmering vormt als niet meer dan 10.000 m^3 en niet dieper dan 2 meter grond wordt afgevoerd.

4.2 Archeologie en cultuurhistorie

Toetsingskader

De Monumentenwet 1988 is per 01-07-2016 vervallen. Een deel van de wet is op deze datum overgegaan naar de Erfgoedwet. Het deel dat betrekking heeft op de besluitvorming in de fysieke leefomgeving gaat over naar de Omgevingswet, wanneer deze in werking treedt. Vooruitlopend op de datum van ingang van de Omgevingswet zijn deze artikelen te vinden in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet, waar ze ongewijzigd van toepassing blijven zolang de Omgevingswet nog niet van kracht is.

De Erfgoedwet bundelt en wijzigt een aantal wetten op het terrein van cultureel erfgoed. De kern van deze wet is dat wanneer de bodem wordt verstoord, de archeologische resten intact moeten blijven (in situ). Wanneer dit niet mogelijk is, worden archeologische resten opgegraven en elders bewaard (ex situ). Daarnaast dient ieder ruimtelijk plan een analyse van de overige cultuurhistorische waarden van het plangebied te bevatten. Voor zover in een plangebied sprake is van erfgoed, dient op grond van voorgaande dan ook aangegeven te worden op welke wijze met deze cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten archeologie rekening wordt gehouden.

Voor het onderzoek naar erfgoed wordt uitgegaan van de Cultuurhistorische Kaart 2 (CHK2) van de Provinsje Fryslân, waar ook de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE) deel van uit maakt. Op deze kaarten is informatie opgenomen over archeologische en cultuurhistorische waarden.

Toetsing archeologie

Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE)

De gemeente Súdwest-Fryslân heeft geen archeologische verwachtingskaart. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE). Uit deze kaart is af te leiden dat de provincie adviseert om bij ingrepen groter dan 2.500 m^2 een karterend archeologisch onderzoek uit te voeren (karterend onderzoek 2 (middeleeuwen)).

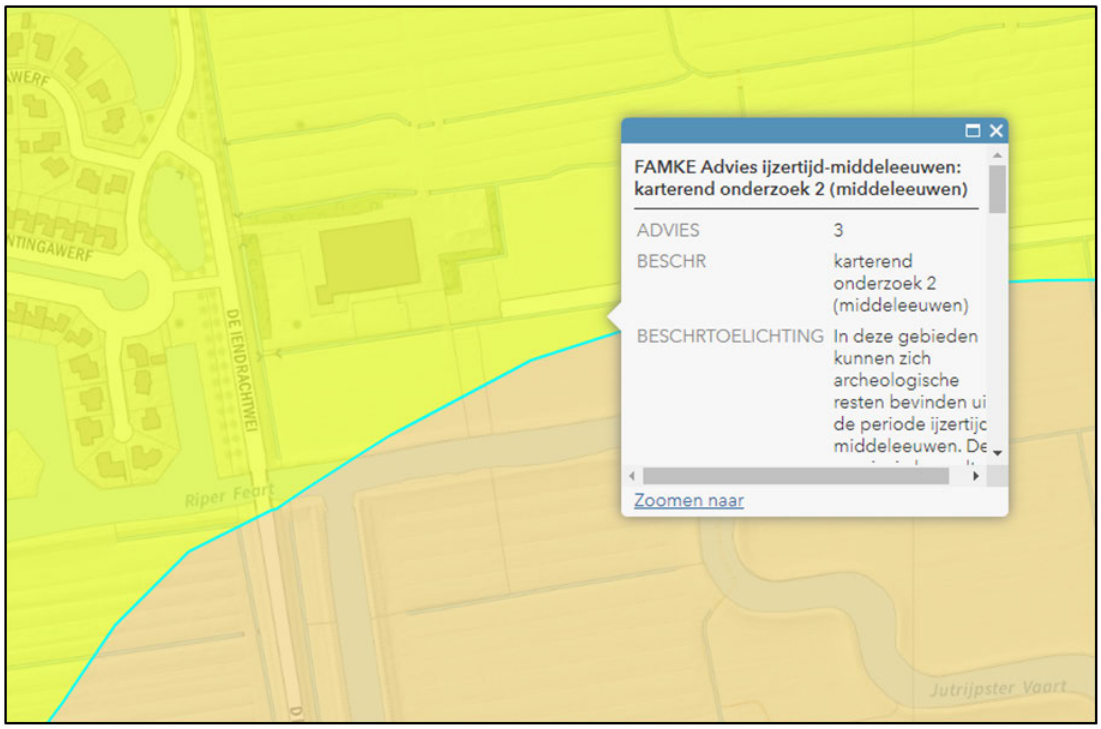

Figuur 7. Fragment van de FAMKE

Gemeentelijk beleid: Erfgoednota 2021-2026 Cultureel Erfgoed is geen keus

Met het vaststellen van de 'Erfgoednota 2021-2026 Cultureel Erfgoed is geen keus' (april 2021) heeft de gemeente haar visie en missie op behoud en ontwikkeling van het erfgoed vastgesteld. De gemeente SWF zorgt samen met de mienskip dat cultureel erfgoed duurzaam behouden en ontsloten wordt en zichtbaar en beleefbaar is. Dit doen de gemeente door erfgoed te waarderen en te beschermen, bewustwording en samenwerking te stimuleren en daardoor erfgoed te versterken en levend te houden.

De mienskip heeft tijdens het 'Rondje Súdwest' in 2019 in het kader van de Omgevingsvisie 1.0 'Oars tinke yn Súdwest' (2021) cultureel erfgoed benoemt als wezenlijk onderdeel van thema 2 van de 5 thema's in de Omgevingsvisie 1.0: sterke kernwaarden: cultureel erfgoed, natuur, weids en waterrijk landschap. Ook het weidse en waterrijke landschap is eigenlijk erfgoed. Immers de meren, kanalen en sloten en weide- en akkergronden zijn allemaal onder menselijke invloed ontstaan en verder vormgegeven, oftewel cultuurlandschap. In die zin geldt hetzelfde voor thema 4: vitaal en aantrekkelijk landschap. Ook in thema 3: veerkrachtige en leefbare wijken, dorpen en steden en thema 5: duurzaam, energieneutraal en klimaatadaptief heeft cultureel erfgoed een rol als wezenlijk onderdeel van de bijzondere woonkwaliteiten. Een zorgvuldige afweging van de cultuurhistorische waarden om de omgevingskwaliteit te kunnen waarborgen en te versterken is dus essentieel.

Het is een gemeentelijke wettelijke taak om te komen tot een zorgvuldige planbehandeling en besluitvorming voor wat betreft cultuurhistorie. Als gevolg van het beleid Modernisering Monumentenzorg is per 1 januari 2012 in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.6.1) bepaald dat gemeenten verplicht zijn cultuurhistorie mee te wegen bij het opstellen van het bestemmingsplan. Niet alleen de cultuurhistorische waarden in de grond (archeologie) maar ook boven de grond moeten meegenomen worden.

Zo stelt de gemeente bij bestemmingsplannen cultuurhistorische analyses op en gaat de gemeente bij de bescherming van archeologische (verwachtings)waarden in bestemmingsplannen formeel uit van de gemeentelijke FAMKE (Friese Archeologische Monumentenkaart Extra), een uitsnede van de provinciale FAMKE. Voor de bekende en de te verwachten cultuurhistorische waarden gaat de gemeente uit van de Cultuur Historische kaart van de provincie Fryslân (CHK) en de Landschapsbiografie Súdwesthoeke. Deze

kaarten zijn daarmee onderlegger voor het in de Erfgoednota geformuleerde beleid. Niet alle op deze kaarten aangegeven waarden kunnen echter behouden blijven, hier komt een gemeentelijke afweging aan te pas.

In de toelichting van het bestemmingsplan moet beschreven worden hoe het bestemmingsplan met deze waarden omgaat. Op de plankaart kunnen cultuurhistorische waarden aangeduid worden met dubbelbestemmingen en/of aanduidingen. In de regels bij het bestemmingsplan moet worden omschreven welke voorschriften er aan die bestemming zijn gekoppeld. Met de komst van de Omgevingswet worden deze op een gegeven moment doorvertaald naar het omgevingsplan.

Archeologisch onderzoek

Uit de situatietekening blijkt dat voor het realiseren van de opvaart een oppervlak van 2.300 m^2 grond wordt geroerd. Het projectgebied waarop de omgevingsvergunning van toepassing is is echter groter. In principe is dan een archeologisch onderzoek nodig.

In 2011 heeft archeologisch bureau De Steekproef een archeologisch onderzoek uitgevoerd, waarbij ook het projectgebied is betrokken (Titel: IJlst, De Iendrachtswei Oost Waarderend Zuidelijke Deel (Gemeente Súdwest Fryslân, Fr.), Een Inventariserend Archeologisch Veldonderzoek / Rapportnummer 2011-02/09). Op het gedeelte waar het project wordt uitgevoerd is geen vervolgonderzoek meer nodig.

Op de figuur hieronder wordt, naar aanleiding van het archeologisch onderzoek, voor het zuidelijke perceel (waar het projectgebied ligt), geadviseerd geen nader archeologisch onderzoek uit te voeren. Wel blijft onverminderd de wettelijke meldingsplicht bij het doen van toevalsvondsten gelden.

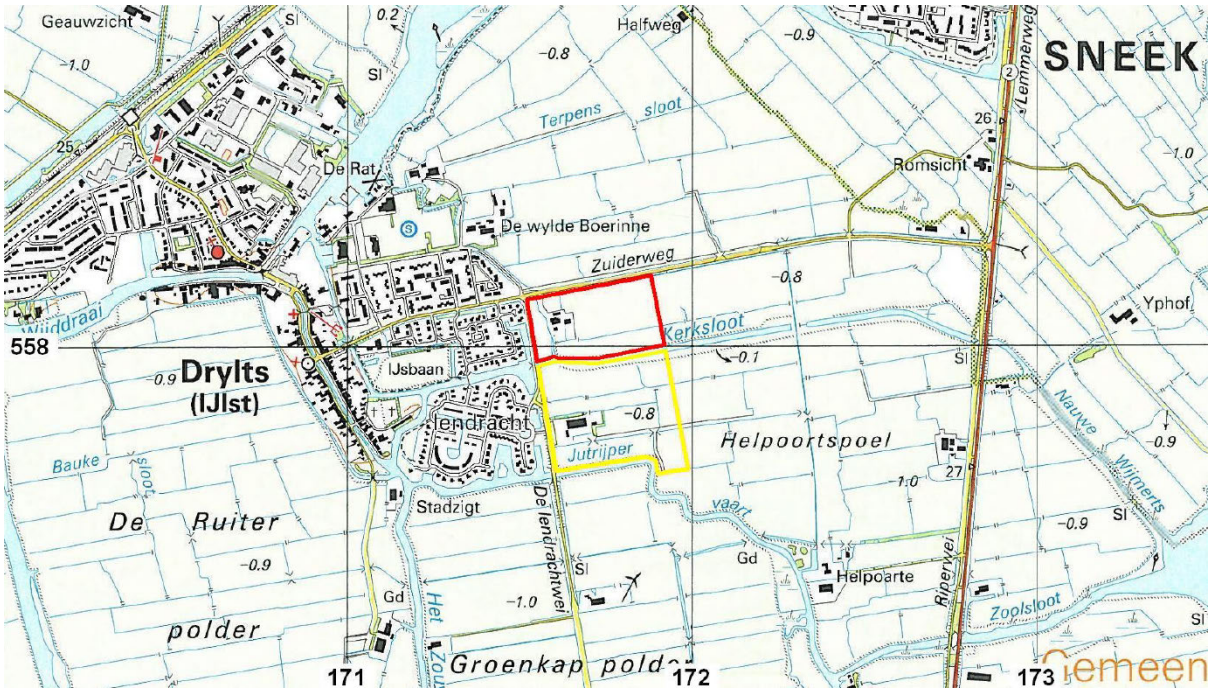

Figuur 8. IJlst op de topografische kaart 1:25.000. Onderzoeksgebied De Iendrachtswei Oost Zuidelijke Deel is geel omlijnd weergegeven. Het is samen met het rood omlijnde gebied tijdens een eerdere fase verkennend onderzocht.

Toetsing cultuurhistorie

De Provinsje Fryslân heeft een cultuurhistorische kaart ontwikkeld (CHK2), waarop de cultuurhistorische waarden van een gebied zichtbaar zijn. Op de onderstaande afbeelding is een uitsnede van de CHK2 te zien voor het projectgebied en directe omgeving.

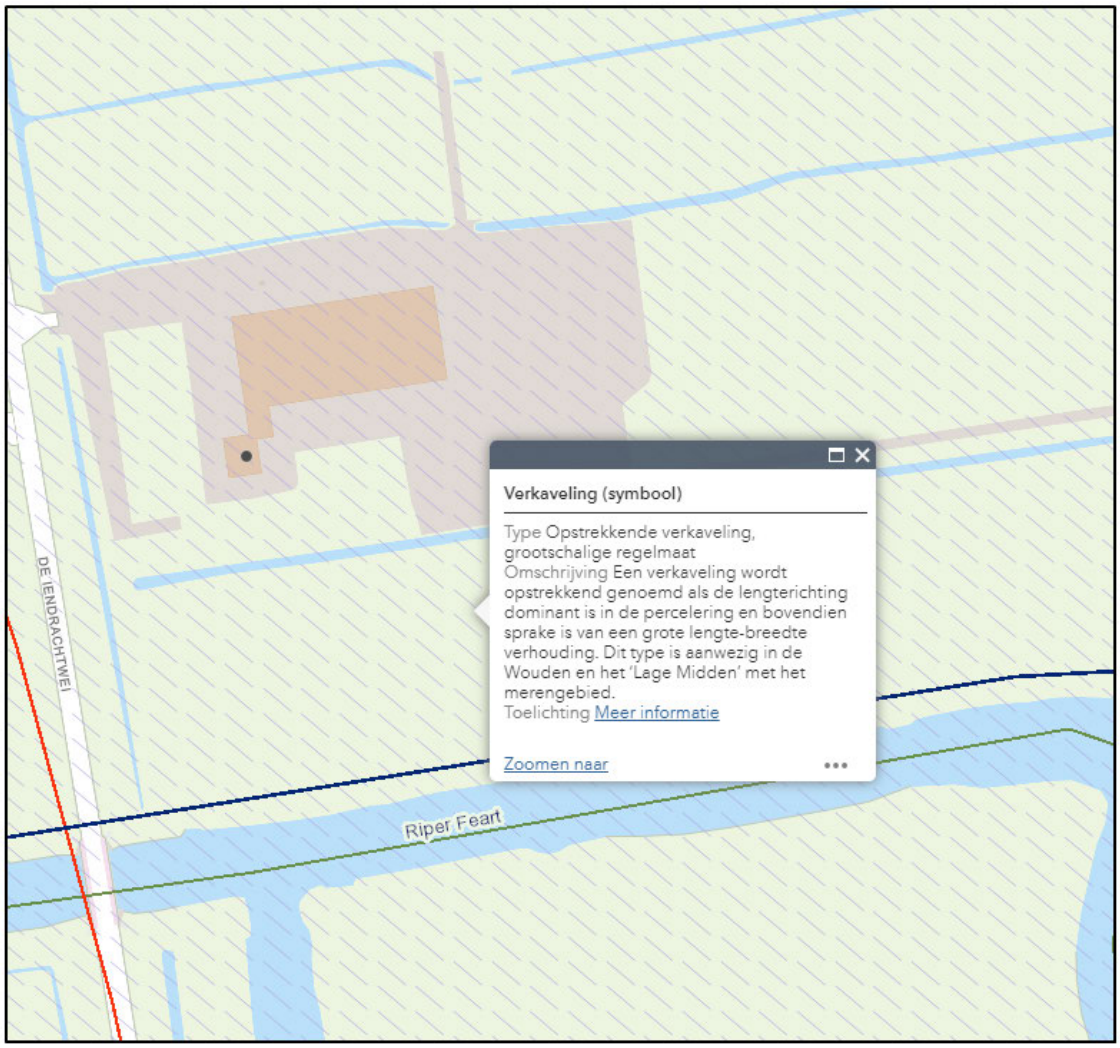

Figuur 9. Fragment van de cultuurhistorische kaart Fryslân (CHK2)

Hieruit blijkt dat ter plaatse geen belangrijke cultuurhistorische elementen en waarden zijn. Uit de kaart blijkt verder dat hier sprake is van een opstrekkende verkaveling met een grootschalige regelmaat. Dit type verkaveling is typerend voor een groot deel van Friesland. Bij de realisatie van het project wordt dit verkavelingspatroon niet aangetast. Door de aanleg van de opvaart en de tochtsloot is er evenmin sprake van een onevenredige aantasting van de herkenbaarheid van het opstrekkende verkavelingssysteem.

Conclusie

Een archeologisch onderzoek is niet meer nodig om archeologische waarden inzichtelijk te maken. Uit eerder uitgevoerd archeologisch onderzoek blijkt namelijk dat er geen waarden worden aangetast. Ook is er geen sprake van (onevenredige) aantasting van de cultuurhistorische waarden. Het project is voor het aspect archeologie en cultuurhistorie uitvoerbaar.

4.3 Ecologie

Toetsingskader

In het kader van de uitvoerbaarheid van ruimtelijke plannen is het van belang om aandacht te besteden aan beschermde natuurwaarden. De effecten op natuurwaarden dienen te worden beoordeeld in relatie tot bestaande wet- en regelgeving op het gebied van soortenbescherming en gebiedsbescherming.

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. In deze wet is zowel de bescherming van de flora- en faunasoorten vastgelegd, alsook de bescherming van specifieke natuurgebieden (Natura

2000-gebieden). De Wnb heeft onder andere de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen, waarin voorheen respectievelijk de soortenbescherming en de gebiedsbescherming was geregeld. Naast de Wnb zijn ook de provinciale structuurvisie en verordening relevant voor de gebiedsbescherming. Hierin is onder meer het behoud en de ontwikkeling van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS, Ecologisch Hoofdstructuur) geregeld.

Beknopte natuurtoets

Om de uitvoerbaarheid van het project te toetsen is een beknopte natuurtoets uitgevoerd. Voor dit project is op 30 mei 2022 een veldbezoek uitgevoerd en zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het projectgebied uit de NDFF geraadpleegd. Het rapport van de natuurtoets is opgenomen als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing (Bijlage 1). In het navolgende wordt kort ingegaan op de onderzoeksresultaten.

Soortenbescherming

Het veldbezoek en de verspreidingsgegevens geven nog een onvoldoende beeld van de natuurwaarden in het gebied. Uit de toetsing komt naar voren dat de oever van de Riper Feart langs de zuidzijde van het perceel mogelijk onderdeel is van het leefgebied van grote modderkruiper. Nader onderzoek is nodig om de aan- of afwezigheid van grote modderkruiper langs deze oever en de overige watergangen vast te stellen. Op basis van de resultaten van het nader onderzoek wordt bepaald of een ontheffing voor de Wnb nodig is.

Verder moet bij de werkzaamheden rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Dit betekent dat er bij voorkeur buiten het broedseizoen wordt gewerkt, dus buiten de periode half maart tot half juli. Het is ook mogelijk om voor het broedseizoen te starten met de werkzaamheden en continu door te werken. Dan is het waarschijnlijk dat vogels niet in het projectgebied gaan broeden vanwege de continue verstoring.

Verstoring van een vliegroute van vleermuizen langs de Riper Feart kan worden voorkomen door geen lichtuitstraling op het water te veroorzaken.

Gebiedsbescherming

Ten oosten van het projectgebied ligt Natura 2000-gebied ‘Witte en Zwarte Brekken’ op 1,5 km afstand. Het meest nabij gelegen overbelast stikstofgevoelig Natura 2000-gebied 'Alde Feanen' is op een afstand van circa 20 km gelegen. Circa 500 m ten zuidoosten van het perceel ligt een gedeelte van de Riper Feart dat is aangewezen als Natuur buiten EHS. Circa 1,2 km ten zuidoosten van het perceel ligt een gebied dat is aangewezen als EHS. Het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied ligt 500 m ten westen van het projectgebied.

Het projectgebied ligt op relatief grote afstand van Natura 2000-gebied ‘Witte en zwarte Brekken’. Er zijn in potentie alleen effecten mogelijk door externe werking. Het projectgebied is van het Natura 2000-gebied gescheiden door huizen, wegen en agrarisch gebied. Daarom kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Eventuele toename van stikstofdepositie als gevolg van bouwwerkzaamheden in de aanlegfase en door het gebruik kan niet worden uitgesloten. Daarom is door De Waard BV een actuele AERIUS-berekening gemaakt voor de aanleg en gebruiksfase van dit project. Uit de AERIUS-berekening (bijlage de omgevingsvergunning) blijkt dat er geen toename van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/ja in overbelaste stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden in de aanleg- en gebruiksfase is te verwachten.

Het NNN en Natuur buiten het NNN in Fryslân kennen geen externe werking. Met de uitvoering van de plannen gaat geen NNN of Natuur buiten het NNN verloren, waardoor negatieve effecten hierop kunnen worden uitgesloten. Weidevogelleefgebieden zullen eveneens geen verstoring ondergaan, gezien de grote afstand tot het projectgebied.

Ontheffing grote modderkruiper

Grote modderkruiper is een soort die, met name in grotere wateren, lastig te onderzoeken is. Omdat de soort al eerder in de Riper Feart is vastgesteld, is het aannemelijk dat de soort tijdens het onderzoek opnieuw wordt waargenomen. Met de provincie Fryslân is afgestemd om direct een ontheffing aan te vragen zonder nader onderzoek toen. Dit vanuit de aanname dat grote modderkruiper in de watergangen voorkomt. Op 1 december is de ontheffingsaanvraag met bijbehorend activiteitenplan ingediend.

Conclusie

Het project is wat betreft het aspect ecologie uitvoerbaar.

4.4 Milieuhinder bedrijven

Ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening, zoals die uitgangspunt is van de Wro, geldt eveneens de noodzakelijkheid tot een voldoende ruimtelijk-functionele afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en hindergevoelige functies (waaronder woningen).
In de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (2009) van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) wordt de richtafstandenlijst voor milieubelastende activiteiten gehanteerd, zowel voor bedrijven als maatschappelijke instellingen zoals scholen en sportvoorzieningen. Per bedrijfstype zijn voor elk van de aspecten geur, stof, geluid en gevaar de minimale afstanden aangegeven die in de meeste gevallen kunnen worden aangehouden tussen een bedrijf en woningen om hinder en schade aan mensen binnen aanvaardbare normen te houden. De grootste afstand is bepalend. De genoemde maten zijn richtinggevend, maar met een goede motivering kan en mag hiervan worden afgeweken. In geval van een gemengd gebied kan worden gewerkt met een verkleinde richtafstand.

Toetsing

Er dient te worden aangetoond dat het project buiten de invloedssfeer van bedrijvigheid in de nabije omgeving valt. Tevens dient te worden aangetoond dat het project geen belemmering vormt voor de nabijgelegen functies.

In de nabijheid van het projectgebied zijn geen bedrijven aanwezig. Aan de overzijde van de weg De Iendrachtwei is een woonwijk gelegen. Met de aanleg van de opvaart wordt geen nieuwe hindergevoelige functie mogelijk gemaakt. Vanwege de afwezigheid van bedrijvigheid is dan ook geen sprake van een wijziging in eventuele ontwikkelingsmogelijkheden van bedrijvigheid.
Daarnaast betreft het aanleggen van de opvaart geen bedrijfsactiviteit dat hinder aan de nabijgelegen woningen kan veroorzaken.

Conclusie

Het aspect milieuhinder van bedrijven is niet aan de orde. Het project is op dit punt uitvoerbaar.

4.5 Geluid

De Wet geluidhinder (Wgh) is erop gericht om de geluidhinder vanwege onder andere wegverkeerslawaai, spoorweglawaai en industrielawaai te voorkomen en te beperken. In het kader van de Wet geluidhinder bevinden zich langs alle wegen zones, met uitzondering van wegen die zijn gelegen binnen een als woonerf aangeduid gebied en wegen waarvoor een maximumsnelheid van 30 km/uur geldt. In het geval van het realiseren van geluidsgevoelige bebouwing binnen deze zones dient een akoestisch onderzoek plaats te vinden. Akoestisch onderzoek kan achterwege blijven bij wegen waarvoor een maximumsnelheid van 30 km/uur geldt of als het plan geen geluidsgevoelig gebouw mogelijk maakt. Naast de kaders die de Wet geluidhinder stelt, dient bij een ruimtelijk plan sprake te zijn van een goede ruimtelijke ordening, zodat een goed woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd.

Toetsing

Het project maakt geen nieuwe geluidsgevoelige objecten mogelijk. Toetsing aan de Wet geluidhinder is daarom niet aan de orde.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat geluidhinder met het mogelijk maken van een opvaart niet aan de orde is.

4.6 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de woon- en leefomgeving bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen, zoals vuurwerk, aardgas of LPG. Het aandachtsveld van externe veiligheid richt zich op zowel inrichtingen (bedrijven) waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn als het transport van gevaarlijke stoffen. Dit vervoer kan plaatsvinden over weg, water en spoor en door buisleidingen. Het beleid is er op gericht te voorkomen dat te dicht bij gevoelige bestemmingen activiteiten met gevaarlijke stoffen plaatsvinden. Dit is verankerd in diverse wet- en regelgeving, zoals het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb), Besluit externe veiligheid transportroutes en het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit).

Toetsing

In het kader van het Interprovinciaal Overleg (IPO) is een zogenoemde risicokaart ontwikkeld. Op de risicokaart staan verschillende risico-ontvangers en risicobronnen aangegeven. Voor deze ruimtelijke onderbouwing is op de risicokaart nagegaan of er ook aandachtspunten (in dit geval risicobronnen) op het vlak van de externe veiligheid aanwezig zijn.

Op de risicokaart zijn geen risicobronnen weergegeven in de omgeving van het plangebied. Ook lopen er in de nabijheid van het plangebied geen gasleidingen die een belemmering kunnen vormen voor de voorgenomen ontwikkeling. Het plan maakt geen nieuwe kwetsbare objecten mogelijk, bijvoorbeeld woningen. Het project leidt bovendien niet tot de realisatie van een risicobron.

Conclusie

Externe veiligheidsaspecten zijn met dit project niet aan de orde. Het planvoornemen is wat betreft het aspect externe veiligheid dan ook uitvoerbaar.

4.7 Water

Toetsingskader

Op grond van artikel 3.1.6 Bro dient in de toelichting op ruimtelijke plannen een waterparagraaf te worden opgenomen van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie. In deze paragraaf dient uiteengezet te worden of en in welke mate het plan in kwestie gevolgen heeft voor de waterhuishouding, dat wil zeggen het grondwater en het oppervlaktewater. Het is de schriftelijke weerslag van de zogenaamde watertoets. Het doel van de watertoets is het waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen bij alle waterhuishoudkundig relevante ruimtelijke plannen en besluiten.

Watertoets

De waterbeheerder in het plangebied en in de directe omgeving hiervan is Wetterskip Fryslân. Op 11 juli 2022 is de digitale watertoets aangevraagd en uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de normale watertoetsprocedure van toepassing is. Dat betekent dat Wetterskip Fryslân indien nodig een nader advies zal uitbrengen en dat er mogelijk nader overleg zal plaatsvinden over de wateraspecten. Het resultaat naar aanleiding van de watertoets is als bijlage in dit bestemmingsplan opgenomen (Bijlage 2).

In het standaard wateradvies dat volgt na het doorlopen van de watertoets wordt gevraagd de onderstaande tekst in de ruimtelijke onderbouwing op te nemen en voor het project uit te werken:

Toename verharding

Wij willen je verzoeken om in de waterparagraaf de volgende passage op te nemen over het onderdeel toename verharding. Door ruimtelijke ontwikkelingen neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met als gevolg een versnelde afvoer van hemelwater. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. Dit geldt ook voor toevoegen van oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.

Het is niet toegestaan zonder watervergunning neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 200 m^2 onverharde grond in stedelijk gebied en 1500 m^2 in landelijk gebied wordt bebouwd of verhard. Er geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht wanneer wordt voldaan aan de compensatieregels genoemd in dit wateradvies. De meest voorkomende manier van compenseren is het graven van extra oppervlaktewater. Bij het graven van extra oppervlaktewater hanteren wij de volgende compensatienorm:

- Boezem 5%, dit heeft alleen betrekking op de Friese boezem;
- Polder 10%,
- Vrij afstromend, alternatieve maatregelen.

Uiteraard is het toepassen van alternatieve maatregelen in het plan ook mogelijk. Afhankelijk van de maatregel kunnen andere normen gelden dan hier vermeld. Zie de 'Leidraad watertoets' voor meer informatie over compenserende maatregelen of neem contact op met ons. Indien er niet wordt gecompenseerd door extra oppervlaktewater te graven waarbij bovenstaande percentages worden gehanteerd of indien er geen overeenstemming plaatsvindt in de watertoetsprocedure over alternatieve maatregelen dan dient een watervergunning bij het waterschap te worden gevraagd.

Bekijk ook de 'Leidraad Watertoets' voor meer informatie over maatregelen die je kunt treffen om te compenseren. Als je niet compenseert dan moet je een watervergunning aanvragen voor het snel afvoeren van regenwater.

Klimaat

Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moeten steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Zo is het mogelijk om het bebouwd gebied beter bestand te maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming. Meer informatie hierover kun je vinden op 'De Friese klimaatatlas': www.frieseklimaatatlas.nl.

Advies regionale en lokale kering

Het project raakt een regionale en/of lokale waterkering. Werkzaamheden binnen de zonering van de lokale en/of regionale waterkering betreffen een vergunningsplichtige activiteit. Voor het verleggen van de regionale waterkering is door Wetterskip Fryslân een watervergunning verstrekt.

Advies hoofdwater

Het project raakt een hoofdwater. Onze hoofdwateren hebben een belangrijke aan-, af- en doorvoerfunctie en we verzoeken je hier rekening mee te houden zie: https://www.wetterskipfryslan.nl/kaarten/leggerkaart. Aan weerszijden van een hoofdwatergang ligt een beschermingszone 5 meter. De beschermingszone is nodig voor de bereikbaarheid voor beheer en onderhoud aan de hoofdwatergang. Werkzaamheden binnen de beschermingszone van hoofdwatergangen betreffen een vergunningsplichtige activiteit. Voor deze activiteit is door Wetterskip Fryslân een watervergunning verstrekt.

Advies Europese Kaderrichtlijn Water (krw)

Het project raakt een ecologische opgave die is aangewezen vanuit de Kaderrichtlijn Water. De huidige situatie mag niet verslechteren. Het Wetterskip Fryslân heeft volgens de Kaderrichtlijn Water en de Waterwet de plicht om maatregelen te nemen om de ecologische doelen te bereiken die per waterlichaam zijn vastgelegd en ook om deze te beschermen.

Het project heeft geen invloed op de waterkwaliteit. Er worden geen materialen gebruikt die een nadelig effect kunnen hebben op de waterkwaliteit (zoals uitlogende materialen in beschoeiing, damwanden, afmeervoorzieningen, oeverbekleding). Door het realiseren van de natuurvriendelijke oevers wordt voorkomen dat de waterkwaliteit achteruitgaat. De omgevingsvergunning maakt de uitvoering van de te treffen maatregelen mogelijk.

Advies Vrij voor de boezem

Je ingetekende locatie ligt vrij voor de boezem. (streefpeil: -0,52 m NAP). Dit betekent dat het plangebied niet door een boezemkade is beschermd tegen hoge waterstanden in de Friese boezem. Je moet daarom rekening houden met hoogwater in het kader van regionale wateroverlast. Het is van belang om rekening te houden met de droogleggingsnorm (Leidraad watertoets, paragraaf 4.3.7) of het maatgevend boezempeil (MBP) (op te vragen bij Wetterskip Fryslân). Het MBP, behorend bij een situatie met een kans van voorkomen van 1/100 per jaar, mag tot 1 meter voor de gevel voorkomen. Wij adviseren de nieuwe bebouwing/infrastructuur voldoende hoog aan te leggen. De hoogte van het plangebied kun je inschatten op https://www.ahn.nl/. We adviseren u echter om dit in te laten meten omdat hoogtemetingen een moment opname betreffen en er kans is dat dit niet helemaal accuraat is. Let op: wij zijn niet de bevoegde instantie voor de aanleghoogte, maar adviseren je hierin.

Advies dempen en graven van oppervlaktewater

Voor het dempen van oppervlaktewater is het beleid van Wetterskip Fryslân dat dit voor 100% gecompenseerd moet worden in hetzelfde peilgebied. Voor het dempen en graven van wateren is een watervergunning verstrekt door Wetterskip Fryslân.

Overleg Wetterskip Fryslân

Ten aanzien van dit project heeft overleg met het waterschap plaatsgevonden. Wetterskip Fryslân heeft op 21 juli 2022 ook een reactie gegeven op de watertoets. Aandacht wordt gevraagd voor de volgende punten:

1. Op de meegestuurde tekening staat dat ter plaatse van B op De Iendrachtwei een polderdijk wordt aangebracht. In de vooroverleggen die zijn gevoerd werd geschetst dat de kering om de opvaart komt te liggen en weer aansluit op de bestaande waterkering op De Iendrachtwei. Deze twee uitwerkingen sluiten niet op elkaar aan. Wij gaan er vanuit dat wat besproken is in de vooroverleggen klopt en zien graag het juiste opgenomen in de waterparagraaf.
2. Ter aanvulling op het advies 'Vrij voor de boezem' sturen wij hierbij het maatgevend boezempeil toe: -0.2 m NAP.

Ad 1.

De aan te leggen polderdijk/waterkering sluit aan op de bestaande polderdijk en wordt inderdaad rondom de opvaart aangelegd. De tekening is hierop aangevuld.

Ad 2.

Ter kennis name.

Op 19 december 2022 is voor het betreffende project een watervergunning verleend voor onder andere het verleggen van de regionale waterkering, de peilwijziging, het dempen en graven van de wateren en voor de werkzaamheden in de beschermingszone van de hoofdwatergang een watervergunning.

Conclusie

Het project is wat betreft het aspect water uitvoerbaar. Voor de vergunningplichtige activiteiten / maatregelen is een watervergunning verstrekt door Wetterskip Fryslân.

4.8 M.e.r.- verantwoording

De bij elk ruimtelijk plan uit te voeren m.e.r.-verantwoording houdt in dat nagegaan moet worden of er activiteiten plaatsvinden die negatieve effecten op het milieu kunnen hebben. De grondslag hiervoor is enerzijds het Besluit m.e.r. (Besluit milieueffectrapportage) en anderzijds de hiervoor beschreven onderzoeken.

Met dit ruimtelijk plan wordt een opvaart gerealiseerd. Of een m.e.r.-procedure of m.e.r-beoordeling noodzakelijk is, dient bepaald te worden of de ontwikkeling de drempelwaarden uit lijst C en D van het Besluit m.e.r. overschrijdt. De ontwikkeling komt niet voor in onderdeel C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. Een (vormvrije) m.e.r.-beoordeling is daarom niet aan de orde.

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

Onderzoeks- en plankosten

De kosten voor het verrichten van de noodzakelijke onderzoeken ten behoeve van de planvorming vanwege deze omgevingsvergunning worden door de initiatiefnemer gedragen. Dit geldt eveneens voor de gebruikelijke kosten voor de ambtelijke planbegeleiding.

Planschade

Door het opstellen van dit ruimtelijk plan voor de betreffende gronden is er de kans dat door eigenaren van gronden in de directe omgeving van het plangebied bij de gemeente op grond van artikel 6.1 Wro een verzoek tot tegemoetkoming in planschade wordt ingediend. Diegenen die schade lijden door de bestemmingsplanherziening, omdat hun onroerend goed in waarde vermindert, kunnen de schade verhalen (voor zover deze redelijkerwijs niet voor de aanvrager behoort te blijven) wanneer dit boven de 2% van de waarde van het onroerend goed uitkomt.

Conclusie

Het kostenverhaal, evenals de afwenteling van de planschade, wordt gedragen door de initiatiefnemer. Op basis van deze overweging moet het planvoornemen van deze omgevingsvergunning economisch uitvoerbaar worden geacht. Een exploitatieplan op grond van de Grondexploitatiewet is niet noodzakelijk, omdat tussen de gemeente en de intiatiefnemer een anterieure overeenkomst wordt gesloten. Voorgaande betekent dat dit project niet door onvoldoende economische uitvoerbaarheid wordt belemmerd.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Overleg en inspraak

Deze ruimtelijke onderbouwing is door de gemeente als concept naar de overlegpartners gestuurd, zodat die in de gelegenheid worden gesteld om een overlegreactie te kunnen geven op het project.

De Provincie Fryslân heeft gebruik gemaakt van het geven van een vooroverlegreactie / advies. Deze reactie is als bijlage bij de ruimtelijke onderbouwing gevoegd (Bijlage 3).

De reactie van de provincie Fryslân heeft geleid tot een aantal aanvullingen en aanpassingen in deze ruimtelijke onderbouwing met betrekking tot de volgende onderwerpen:

- Vaarwegen (verwerkt in paragraaf 3.2.2)
- Landschappelijke inpassing (verwerkt in paragraaf 3.2.2 en 2.2)
- Stikstof (verwerkt in paragraaf 4.3)
- Natuurinclusief ontwerpen (verwerkt in paragraaf 2.2)

Tervisielegging ruimtelijke onderbouwing

De ruimtelijke onderbouwing wordt voor in combinatie met de ontwerp beschikking omgevingsvergunning voor een periode van zes weken ter inzage gelegd. Met het ter visie leggen van de ontwerpbeschikking stelt de gemeente een ieder in de gelegenheid om kennis te kunnen nemen van, alsmede te reageren op de inhoud van het projectvoornemen. Geacht wordt dat het project maatschappelijk uitvoerbaar is.

Bijlagen bij de toelichting

Bijlage 1 Beknopte natuurtoets

BügelHajema
Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets opvaart Iendrachtwei 2, IJlst

projectnummer: P000592

Onderwerp: Beknopte natuurtoets nieuwe opvaart watergang
Datum: 04-07-2022

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer heeft plannen om een nieuwe opvaart langs het erf aan De Iendrachtwei 2 in IJlst te realiseren. Hiervoor wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd.
Het doel van de inventarisatie is nagaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)[1] of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de natuurtoets op 30 mei 2022 bezocht door een ecoloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: helder, droog, circa 21˚C en matige wind.

PLANGEBIED EN PLANNEN

Het plangebied bestaat uit een agrarisch perceel en watergangen ten oosten van De Iendrachtwei in IJlst (figuur 1). Het wordt aan de oostzijde begrensd door graslanden, aan de zuidzijde door de Riper Feart en aan de noordzijde door een woonerf (De Iendrachtwei 2). Het plangebied bestaat uit een grasland met aan de noord-, zuid- en westzijde watergangen. De oever van de Riper Feart heeft gedeeltelijk houten walbeschoeiing. Ten noordwesten van het perceel staat een strook opgaande beplanting. Op het terrein zelf is geen bebouwing of opgaande beplanting aanwezig.

De plannen bestaan uit de realisatie van een nieuwe opvaart aan de zuidzijde van het grasland, het dempen van de sloot langs de westzijde en het verleggen van de sloot aan de noordzijde. Hiervoor wordt vegetatie verwijderd en wordt grond vergraven. Mogelijk worden enkele bomen ten noordwesten van het perceel gekapt ten behoeve van de bereikbaarheid van de te verleggen sloot langs de noordzijde.
De oevers van de nieuwe opvaart worden natuurlijk ingericht, waardoor deze geschikt worden/blijven voor de soorten die momenteel langs de oevers voorkomen.

[1] De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Figuur 1. Locatie van het plangebied (rood). Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl

Figuur 2. Huidige en toekomstige situatie voor de te graven opvaart

Foto's 1 en 2. Impressie van het plangebied op 30 mei 2022. Links het zicht op de Riper Feart vanuit het westen. Rechts de zuidwestzijde van het plangebied gezien vanuit het zuiden

Foto's 3 - 6. Linksboven een gedeelte van de oever van de Riper Feart langs de zuidzijde van het perceel. Rechtsboven de sloot aan de noordzijde van het perceel. Linksonder de sloot langs de westzijde van het perceel gezien vanuit het noorden. Rechtsonder de westzijde van de te verleggen sloot aan de noordzijde van het perceel

Foto's 7 en 8. Waargenomen juffers tijdens het veldbezoek. Links een variabele waterjuffer en rechts een grote roodoogjuffer

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste vijf jaar in de Nationale Databank Flora en Fauna[2] (NDFF) op 22 juni 2022 blijkt dat in de directe omgeving (0 - 1 km) van het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreft vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren en een vissenssoort (grote modderkruiper).

Het grasland in het plangebied bestaat voornamelijk uit algemene gras- en plantensoorten, zoals Engels raaigras, grote brandnetel, boterbloem en haagwinde. Deze waargenomen soorten duiden op voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden. De oevers van de watergangen zijn voornamelijk begroeid met algemene grassoorten. De watervegetatie in de Riper Feart bestaat uit gele lis en riet. Ten noordwesten van het terrein staan soorten als gewone els en berk.

2 De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

Er zijn geen beschermde plantensoorten uit de omgeving van het plangebied bekend (NDFF). Gezien de terreingesteldheid en voedselrijkdom zijn beschermde plantensoorten ook niet in het plangebied te verwachten.

Op het perceel staat geen bebouwing waar gebouwbewonende vogelsoorten, zoals de uit de omgeving bekende huismus en gierzwaluw (NDFF), in kunnen broeden.
Uit de directe omgeving zijn ook enkele vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten in bomen bekend, zoals ransuil en sperwer (NDFF). In de bomen ten noordwesten van het perceel zijn tijdens het veldbezoek geen nesten waargenomen die door vogels met jaarrond beschermde nesten gebruikt kunnen worden. De aanwezigheid van jaarrond beschermde vogelnesten op het terrein kan dan ook worden uitgesloten.
Het terrein kan wel onderdeel uitmaken van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals buizerd en sperwer.
In de bomen ten noordwesten van het perceel kunnen algemene, weinig verstoringsgevoelige vogelsoorten broeden. Nesten van algemene vogelsoorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

Op het perceel staat geen bebouwing waar gebouwbewonende vleermuissoorten, zoals de uit de omgeving bekende gewone dwergvleermuis en/of laatvlieger (NDFF), een verblijfplaats in kunnen hebben.
In de opgaande beplanting ten noordwesten van het perceel zijn tijdens het veldbezoek geen holtes of scheuren waargenomen waar boombewonende vleermuizen een verblijfplaats in kunnen hebben.
Het plangebied kan verder onderdeel vormen van het foerageergebied van vleermuizen, zoals rosse vleermuis en laatvlieger. De Riper Feart is mogelijk onderdeel van een vliegroute van vleermuizen, zoals watervleermuis en meervleermuis.

Het grasland in het plangebied vormt geschikt leefgebied voor een aantal grondgebonden zoogdiersoorten, zoals de uit de omgeving bekende soorten haas en veldmuis (NDFF). Voor deze soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb.
In de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde soorten bever en otter bekend (NDFF). Verblijfplaatsen voor otter, zoals holtes en boomstronken langs de oevers, zijn niet op de locatie van de nieuwe opvaart of in de te dempen en om te leggen sloten aanwezig. Wel kan otter in de Riper Feart foerageren. Tijdens het bezoek zijn geen spraints van otter langs de oever waargenomen. Verder zijn tijdens het bezoek ook geen sporen van bever, zoals vraatsporen of burchten, waargenomen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van otter en bever in het plangebied kan dus worden uitgesloten. Het voorkomen van andere niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten kan gezien de terreingesteldheid en/of het ontbreken van waarnemingen uit de omgeving ook worden uitgesloten.

De beschermde soort grote modderkruiper is ten oosten van De Iendrachtwei 4 waargenomen (NDFF). Omdat de Riper Feart hiermee in verbinding staat en de zuidelijke oever van het perceel geschikt is als leefgebied voor grote modderkruiper, kan de aanwezigheid van deze soort hier niet worden uitgesloten.

Het grasland vormt geschikt landbiotoop en de watergangen geschikt voortplantingswater voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad en bruine kikker (NDFF). Voor deze soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb.
In de omgeving van het plangebied zijn geen niet-vrijgestelde amfibieënsoorten waargenomen (NDFF).

Overige beschermde soorten uit de soortgroep reptielen en ongewervelden zijn in de directe omgeving niet bekend (NDFF). Het terrein biedt deze soortgroepen ook geen geschikt leefgebied. Hierdoor kan de aanwezigheid van beschermde reptielen of ongewervelden worden uitgesloten.

TOETSING

Als gevolg van het vergraven van de oever van de Riper Feart gaat mogelijk leefgebied van grote modderkruiper verloren. Nader onderzoek is nodig om te bepalen of grote modderkruiper langs deze oever voorkomt. Op basis van het nader onderzoek wordt bepaald op een ontheffing voor de Wnb nodig is.

Het plangebied zal naar verwachting na uitvoering van de plannen niet ongeschikt worden voor de te verwachten vleermuissoorten die in open gebied foerageren. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vleermuizen door verlies van foerageergebied treden niet op.
Verstoring van een vliegroute van vleermuizen langs de Riper Feart moet voorkomen worden door geen lichtuitstraling op het water te veroorzaken.

Als gevolg van de kap van de bomen ten noordwesten van het perceel gaan geen jaarrond beschermde vogelnesten verloren. Bij uitvoering van het plan verandert het plangebied als foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals buizerd en sperwer, maar zal niet geheel ongeschikt worden. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden niet op.

Het vernietigen of verstoren van in gebruik zijnde nesten van (algemene) vogelsoorten is bij wet verboden. Dit kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. De meeste vogels broeden tussen half maart en half juli.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Fryslân. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningplichtig. Relevant is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), op de kaarten van de provincie Fryslân nog Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd, is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Dit netwerk moet voldoende robuust zijn voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN en de bijbehorende natuurverbindingen is voor provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (vastgesteld 23 maart 2021).

NATUUR BUITEN HET NNN EN WEIDEVOGELLEEFGEBIED

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied en de bescherming van weidevogelgebieden.

INVENTARISATIE

Ten oosten van het plangebied ligt Natura 2000-gebied ‘Witte en Zwarte Brekken’ op 1,5 km afstand. Circa 500 m ten zuidoosten van het perceel ligt een gedeelte van de Riper Feart dat is aangewezen als Natuur buiten EHS. Circa 1,2 km ten zuidoosten van het perceel ligt een gebied dat is aangewezen als EHS. Het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied ligt 500 m ten westen van het plangebied.

TOETSING

Het plangebied ligt op relatief grote afstand van Natura 2000-gebied 'Witte en zwarte Brekken'. Er zijn in potentie alleen effecten mogelijk door externe werking. Het plangebied is van het Natura 2000-gebied gescheiden door huizen, wegen en agrarisch gebied. Daarom kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Eventuele toename van stikstofdepositie als gevolg van bouwwerkzaamheden in de aanlegfase is op basis van de Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering vrijgesteld van vergunningplicht.
In de toekomstige situatie wordt geen verandering ten opzichte van het huidige gebruik van het terrein verwacht. Daarom is geen toename van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/ja in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden in de gebruiksfase te verwachten.

Het NNN en Natuur buiten het NNN in Fryslân kennen geen externe werking. Met de uitvoering van de plannen gaat geen NNN of Natuur buiten het NNN verloren, waardoor negatieve effecten hierop kunnen worden uitgesloten. Weidevogelleefgebieden zullen eveneens geen verstoring ondergaan, gezien de grote afstand tot het plangebied.

Beschermde houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 1.000 m^2 en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom.

INVENTARISATIE EN CONCLUSIE

In het plangebied zijn geen beschermde houtopstanden aanwezig. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Fryslân is niet nodig.

Conclusie

Voor dit plan is op 30 mei 2022 een veldbezoek uitgevoerd en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied uit de NDFF geraadpleegd. Het veldbezoek en de verspreidingsgegevens geven nog onvoldoende beeld van de natuurwaarden in het gebied om de toetsing aan de Wnb op te baseren.
Uit de toetsing komt naar voren dat de oever van de Riper Feart langs de zuidzijde van het perceel mogelijk onderdeel is van het leefgebied van grote modderkruiper. Nader onderzoek is nodig om de aan- of afwezigheid van grote modderkruiper langs deze oever en de overige watergangen vast te stellen. Op basis van de resultaten van dit onderzoek wordt bepaald of een ontheffing voor de Wnb nodig is.

Verder moet bij de werkzaamheden rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Dit betekent dat er bij voorkeur buiten het broedseizoen wordt gewerkt, dus buiten de periode half maart tot half juli.

Het is ook mogelijk om voor het broedseizoen te starten met de werkzaamheden en continu door te werken. Dan is het waarschijnlijk dat vogels niet in het plangebied gaan broeden vanwege de continue verstoring.
Is de wens om de werkzaamheden in het broedseizoen te starten, dan is het nodig om het plangebied voorafgaand aan de start te (laten) inventariseren op broedgevallen. Zijn er op dat moment vogels aan het broeden, dan kunnen de werkzaamheden pas starten als de jongen zijn uitgevlogen.

Verstoring van een vliegroute van vleermuizen langs de Riper Feart moet voorkomen worden door geen lichtuitstraling op het water te veroorzaken.

Negatieve effecten ten aanzien van in het kader van de Wnb beschermde Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten. Het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Bijlage 2 Watertoets

Aanvraag ingediend op 11 07 2022

Normale procedure met advies in Wetterskip Fryslan

ALGEMENE INFORMATIE

- e mail [redacted]@bugelhajema.nl
- aanvraagnummer: 00005898
- naam aanvraag: Normale procedure met advies
- bevoegd gezag: Wetterskip Fryslan

OP BASIS VAN ONDERSTAANDE LOCATIE

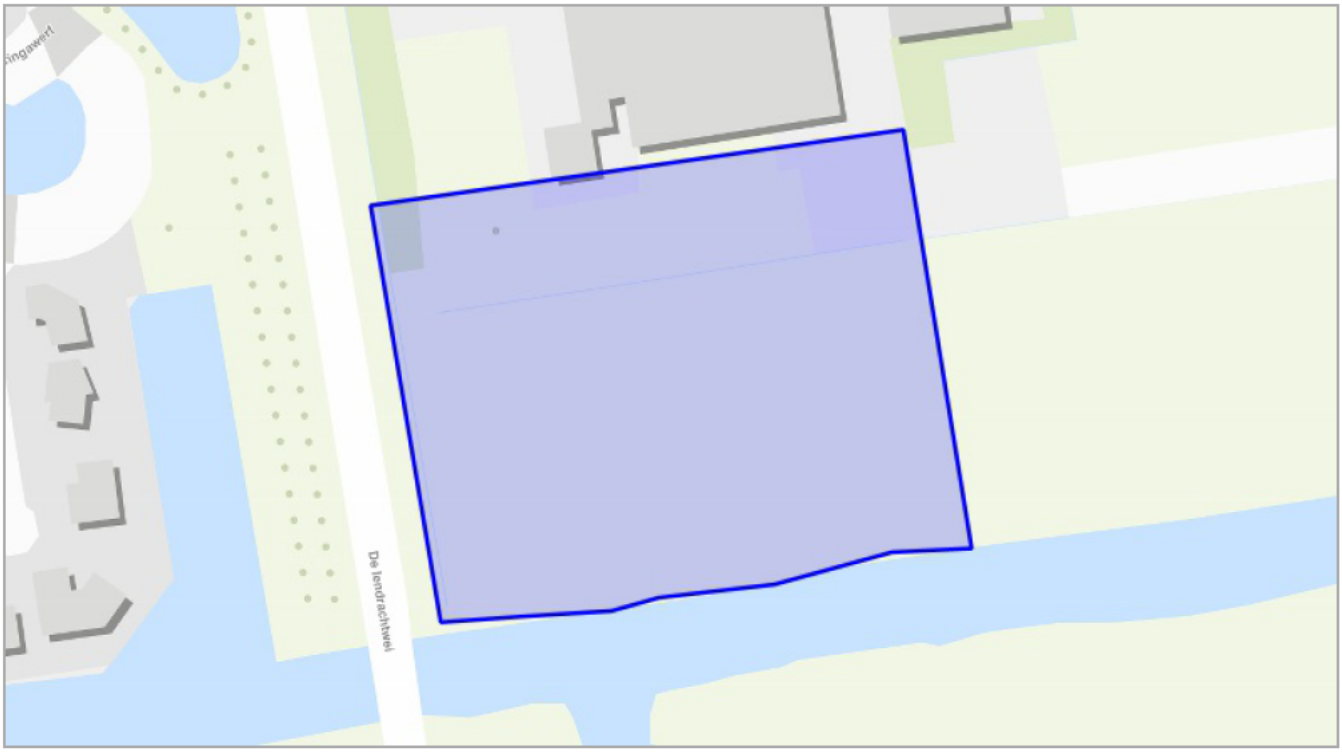

Aanvraagformulier

VRAGEN EN ANTWOORDEN UIT DE AANVRAAG

1. Wat is uw naam?
   - [redacted]

2. Wat is uw emailadres?
   - [redacted]@bugelhajema.nl

3. Wat is uw telefoonnummer?
   - 06[redacted]

4. Doet u een aanvraag namens uzelf?
   - Nee

5. Namens wie vraagt u een watertoets aan?
   - [redacted]

6. Wat is het emailadres van de initiatiefnemer?
   - info@ceeszijslingtechniek.nl

7. Wat is het telefoonnummer van de initiatiefnemer?
   - [redacted]

8. In welke gemeente ligt het plan?
   - Sudwest Fryslân

9. Is er contact geweest met de gemeente?
   - Ja

10. Geef hier de naam van de contactpersoon van de gemeente.
    - [redacted]

11. Wat is het emailadres van de contactpersoon?
    - omgevingwabo@sudwestfryslan.nl

12. Neemt het verhard oppervlak in het stedelijk gebied toe?
    - Nee

13. Neemt het verhard oppervlak in landelijk gebied toe?
    - Nee

14. Wat voor compenserende maatregelen worden er in het plan genomen bij een toename verharding en/of demping oppervlaktewater?

- Dempen van een deel van de bestaande sloot wordt 100% gecompenseerd binnen de ongeveer 2300 m2 water die wordt aangelegd voor de opvaart.

15. Geef aan wat er wordt uitgevoerd in het oppervlaktewater
    - keuzes: Dempen, Graven

16. Wordt er tijdelijk of permanent grondwater onttrokken?
    - Nee

17. Voeg een overzichtstekening toe van het plan
    - bestandsnaam: 2020 168_B 01_De Iendrachtwei 2 IJlst_watervergunning_18 02 2022.pdf

18. Omschrijving van het plan
    - Het plan is een privé opvaart aan te leggen op het perceel De Iendrachtwei 2 te IJlst. Er is voor een aanvraag watervergunning al contact geweest met Wetterskip Fryslan over het plan. Deze aanvraag is voor de ruimtelijke onderbouwing bij de omgevingsvergunning.

19. Straat en nummer van het plan
    - Iendrachtwei 2

20. Postcode en plaats van het plan
    - IJlst

21. Kadastraal adres
    - 314 343 566 1018 en 1019

22. Oppervlak van het plangebied in m2
    - 11000

23. Tekening met de nieuwe situatie en/of compenserende maatregelen toename verharding/demping oppervlaktewater. Maximale bestandsgrootte te uploaden is 20 MB.
    - bestandsnaam: 2020 168_B 01_De Iendrachtwei 2 IJlst_watervergunning_18 02 2022.pdf

24. Heeft u aanvullende opmerkingen?
    - Nee

OP BASIS VAN DE GEGEVEN ANTWOORDEN IN DE CHECK IS ONDERSTAANDE NODIG:

1. Normale procedure
2. Advies regionale en lokale kering
3. Advies hoofdwater
4. Advies Europese Kaderrichtlijn Water (krw)
5. Advies Vrij voor de boezem
6. Advies dempen en graven van oppervlaktewater

DETAILS

1. Normale procedure

Voor je plan moet je de normale procedure met advies volgen. We verzoeken je het plan kenbaar te maken bij Wetterskip Fryslân via de knop ‘Direct aanvragen’.

Wat moet ik doen?

Wij vragen je om het plan bij ons in te dienen. Dit kun je doen via de knop ‘Direct aanvragen’ in het overzicht, in te loggen en hiermee de procedure af te ronden.

Uit de door jou ingevulde gegevens blijkt dat je plan grote invloed heeft op het water of de wateraspecten (zoals dijken, gemalen, stuwen of persleidingen) in de omgeving.

Onder ‘details’ van de samenvatting aanvraag staat aangegeven waar je per onderdeel rekening mee moet houden. Dit moet je verwerken in je ruimtelijk plan of besluit. We nemen contact met je op wanneer er nog een aanvulling nodig is op dit wateradvies.

Daarnaast moet je in je plan een onderdeel opnemen over de ‘toename verharding’. Kijk bij ‘Achtergrondinformatie’ wat wij van je verwachten.

Waar moet ik op letten?

Voor sommige werkzaamheden heb je een watervergunning nodig. Bijvoorbeeld als je een sloot wilt dempen, afvalwater wilt lozen op oppervlaktewater of grondwater wilt onttrekken. Soms is het doen van een melding voldoende. Via Omgevingsloket online www.omgevingsloket.nl kun je nagaan of je een watervergunning nodig hebt of een melding moet doen (vergunningcheck). Je kunt hier ook meteen de vergunning aanvragen of de melding doen.

Achtergrondinformatie

Watertoets

De watertoets zorgt ervoor dat in alle ruimtelijke plannen aandacht wordt besteed aan veiligheid, kwaliteit én kwantiteit van water. Als richtlijn bij het beoordelen van ruimtelijke plannen werken we met de Leidraad Watertoets. Hierin staat voor alle wateraspecten uitgangspunten omschreven waar je rekening mee moet houden. Ook is er informatie te vinden over de te nemen maatregelen. Je kunt de leidraad vinden via deze link: www.wetterskipfryslan.nl/vergunningen wetten en regels/online watertoets voor nieuwe plannen

Toename verharding

Wij willen je verzoeken om in de waterparagraaf de volgende passage op te nemen over het onderdeel toename verharding. Door ruimtelijke ontwikkelingen neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met als gevolg een versnelde afvoer van hemelwater. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. Dit geldt ook voor toevoegen van oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.

Het is niet toegestaan zonder watervergunning neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 200 m2 onverharde grond in stedelijk gebied en 1500 m2 in landelijk gebied wordt bebouwd of verhard. Er geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht wanneer wordt voldaan aan de compensatieregels genoemd in dit wateradvies. De meest voorkomende manier van compenseren is het graven van extra oppervlaktewater. Bij het graven van extra oppervlaktewater hanteren wij de volgende compensatienorm:

- Boezem 5%, dit heeft alleen betrekking op de Friese boezem;
- Polder 10%,
- Vrij afstromend, alternatieve maatregelen.

Uiteraard is het toepassen van alternatieve maatregelen in het plan ook mogelijk. Afhankelijk van de maatregel kunnen andere normen gelden dan hier vermeld. Zie de ‘Leidraad watertoets’ voor meer informatie over compenserende maatregelen of neem contact op met ons. Indien er niet wordt gecompenseerd door extra oppervlaktewater te graven waarbij bovenstaande percentages worden gehanteerd of indien er geen overeenstemming plaatsvindt in de watertoetsprocedure over alternatieve maatregelen dan dient een watervergunning bij het waterschap te worden gevraagd.

Bekijk ook de ‘Leidraad Watertoets’ voor meer informatie over maatregelen die je

kunt treffen om te compenseren. Als je niet compenseert dan moet je een watervergunning aanvragen voor het snel afvoeren van regenwater.

Klimaat

Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moeten steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Zo is het mogelijk om het bebouwd gebied beter bestand te maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming. Meer informatie hierover kun je vinden op ‘De Friese klimaatatlas’: www.frieseklimaatatlas.nl

Privacyverklaring

Nadere informatie over de verwerking van je gegevens en je rechten vind je op https://www.wetterskipfryslan.nl/over de site/privacyverklaring

2. Advies regionale en lokale kering

Je raakt een regionale en/of lokale waterkering.

Wat moet ik doen?

We verzoeken je om het plan bij ons aan te vragen, via de blauwe knop 'Direct aanvragen' in het overzicht op de vorige pagina

Waar moet ik op letten?

We verzoeken je om rekening te houden met de aanwezige lokale en/of regionale waterkering zie: https://www.wetterskipfryslan.nl/kaarten/leggerkaart.Werkzaamheden binnen de zonering van de lokale en/of regionale waterkering betreffen een vergunningsplichtige activiteit https://www.wetterskipfryslan.nl/vergunningen_wetten_en_regels/vergunning_check_meteen_of_maak_een_afspraak.

Achtergrondinformatie

Meer informatie hierover kun je vinden in de Leidraad Watertoets (onder andere paragraaf 4.2.2 & 4.2.3) https://www.wetterskipfryslan.nl/documenten/vergunningen_wetten_en_regels/leidraad_watertoets_2013.pdf

3. Advies hoofdwater

Je raakt een hoofdwater.

Wat moet ik doen?

We verzoeken je om het plan bij ons aan te vragen, via de blauwe knop ‘Direct aanvragen’ in het overzicht op de vorige pagina

Waar moet ik op letten?

Onze hoofdwateren hebben een belangrijke aan , af en doorvoerfunctie en we verzoeken je hier rekening mee te houden zie: https://www.wetterskipfryslan.nl/kaarten/leggerkaart. Aan weerszijden van een hoofdwatergang ligt een beschermingszone 5 meter. De beschermingszone is nodig voor de bereikbaarheid voor beheer en onderhoud aan de hoofdwatergang. Werkzaamheden binnen de beschermingszone van hoofdwatergangen betreffen een vergunningsplichtige activiteit https://www.wetterskipfryslan.nl/vergunningen_wetten_en_regels/vergunning_check_meteen_of_maak_een_afspraak.

Achtergrondinformatie

Meer informatie hierover kun je vinden in de Leidraad Watertoets (onder andere paragraaf 4.3.1) https://www.wetterskipfryslan.nl/documenten/vergunningen_wetten_en_regels/leidraad_watertoets_2013.pdf

4. Advies Europese Kaderrichtlijn Water (krw)

Je raakt een ecologische opgave die is aangewezen vanuit Kaderichtlijn Water.

Wat moet ik doen?

De huidige ecologische situatie mag niet verslechteren.

Waar moet ik op letten?

Vanuit Wetterskip Fryslân hebben wij volgens de Kaderrichtlijn Water en de Waterwet de plicht om maatregelen te nemen om de ecologische doelen te bereiken die per waterlichaam zijn vastgelegd en ook om deze te beschermen.

Achtergrondinformatie

Meer informatie hierover kun je vinden in de Leidraad Watertoets (onder andere paragraaf 4.4.5) https://www.wetterskipfryslan.nl/documenten/vergunningen wetten en regels/leidraad watertoets_2013.pdf Meer achtergrondinformatie hierover kun je vinden in onderstaande link: www.wetterskipfryslan.nl/documenten/bestuur/waterbeheerplan 2016 2021/KRWBeslisnota.pdf/view.

5. Advies Vrij voor de boezem

Het plangebied ligt vrij voor boezem.

Wat moet ik doen?

Wij adviseren je om toekomstige wateroverlast tegen te gaan door voldoende hoog te bouwen.

Waar moet ik op letten?

Je ingetekende locatie ligt vrij voor de boezem. (streefpeil: 0,52 m NAP). Dit betekent dat het plangebied niet door een boezemkade is beschermd tegen hoge waterstanden in de Friese boezem. Je moet daarom rekening houden met hoogwater in het kader van regionale wateroverlast. Het is van belang om rekening te houden met de drooglegginsnorm (Leidraad watertoets, paragraaf 4.3.7) of het maatgevend boezempeil (MBP) (op te vragen bij Wetterskip Fryslân). Het MBP, behorend bij een situatie met een kans van voorkomen van 1/100 per jaar, mag tot 1 meter voor de gevel voorkomen. Wij adviseren de nieuwe bebouwing/infrastructuur voldoende hoog aan te leggen. De hoogte van het plangebied kun je inschatten op https://www.ahn.nl/. We adviseren u echter om dit in te laten meten omdat hoogtemetingen een moment opname beteffen en er kans is dat dit niet helemaal accuraat is.
Let op: wij zijn niet de bevoegde instantie voor de aanleghoogte, maar adviseren je hierin.

Achtergrondinformatie

Meer informatie hierover kun je vinden in de Leidraad Watertoets (onder andere paragraaf 4.2.4) https://www.wetterskipfryslan.nl/documenten/vergunningen_wetten_en_regels/leidraad_watertoets_2013.pdf

6. Advies dempen en graven van oppervlaktewater

Je gaat oppervlakte dempen of graven.

Wat moet ik doen?

We verzoeken je om na te gaan via de vergunningchecker of je een vergunning moet aanvragen, een melding moet doen of zo aan de slag mag. Daarnaast kunt je checken welke gemeentelijke regels gelden

Waar moet ik op letten?

Voor het dempen van oppervlaktewater is het beleid van Wetterskip Fryslân dat dit voor 100% gecompenseerd moet worden in hetzelfde peilgebied.

Achtergrondinformatie

Meer informatie hierover kun je vinden in de Leidraad Watertoets (onder andere paragraaf 4.3.5) https://www.wetterskipfryslan.nl/documenten/vergunningen_wetten_en_regels/leidraad_watertoets_2013.pdf en op onze site: https://www.wetterskipfryslan.nl/vergunningen_wetten_en_regels/vergunning_check_meteen_of_maak_een_afspraak

Bijlage 3 Overlegreactie provincie Fryslân

I23.005127

ONTVANGEN 23 MRT 2023

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
(058) 292 59 25

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

provinsje fryslân

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Sudwest Fryslan
Postbus 10000
8600 HA SNEEK

Leeuwarden, 20 maart 2023
Verzonden, 21 MAART 2023

Ons kenmerk	: 02097025
Afd./Opgave	: Omgevingszaken
Behandeld door	: Omgevingszaken / (058) 292 59 25 of romte@fryslan.frl
Uw kenmerk	:
Bijlage(n)	:
Onderwerp	: advies vooroverleg bestemmingsplan Iendrachtwei 2 IJlst (aanleg opvaart)

Geacht college,

Op 19 januari 2023 is bovengenoemd plan ter advisering ontvangen.

De omgevingsvergunning maakt het mogelijk om een nieuwe opvaart te realiseren die aansluit op de Riper Feart op de gronden behorende bij het adres De Iendrachtwei 2 te IJlst.

De provinciale belangen in het plan geven aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

Vaarwegen (cat.3, overige provinciale belangen)
Voor dit nieuwe werk zal een ontheffing Vaarwegen Verordening Fryslân 2014 moeten worden aangevraagd. Langs deze vaarweg ligt een beheerzone aan weerszijden van 5 meter breed, de invaart komt in deze zone te liggen en is zodoende dan ook ontheffingsplichtig. Het is niet de drukste vaarweg van Fryslân maar de invaart zou minimaal op een afstand van 23 meter vanaf de brug gemaakt moeten worden. Deze afstand is gelijk aan de tegenover de geplande nieuwe invaart gelegen invaart. De reden hiervoor is dat men dan beter zicht heeft bij het in- en uitvaren van de insteekhaven. Bij een insteekhaven dicht bij een brug is geen goed zicht op wat er vaart op de vaarweg en is dus de veilige en vlotte afwikkeling van het scheepvaartverkeer niet meer gewaarborgd.

provinsje fryslân
provincie fryslân

Verder nog de volgende opmerking over de diepte van de insteekhaven: 2,52 m -nap; de provincie onderhoudt de vaarweg waarop de insteekhaven uit komt op een diepte van 2,02 m -nap. De kans op dichtslibbing van de insteekhaven door bagger dat uit de provinciale vaarweg komt wordt daarmee vergroot. Ook een reden om de insteekhaven niet op een diepte van 2,52 m. -nap aan te leggen is dat er maar met schepen gevaren mag worden met een maximale diepgang van 1,30 m. (= 1,82 m- nap).

Wij adviseren u de ontheffing van de vaarwegenverordening aan te vragen en het ontwerp aan te passen aan de maatvoering en afstand tot de brug, zoals hierboven weergegeven.

Landschappelijke inpassing (cat.3, overige provinciale belangen)
Bij de aanpassing van het ontwerp aan de opmerking vanuit Vaarwegen adviseren wij eveneens rekening te houden met de inpassing in het landschap. Probeer aansluiting te zoeken bij het bestaande slotenpatroon. Daarvoor is het aan te bevelen om een zorgvuldige analyse van het plangebied te maken en om van daaruit een opvaart te ontwerpen die qua ligging, maatvoering en vorm passend in het landschap ligt.

Stikstof (cat.3, overige provinciale belangen)
Bij de Aeriusberekening is het van belang ook de aanlegfase mee te nemen in de berekeningen. Recente jurisprudentie wijst uit dat de bouw- en aanlegfase van projecten niet vrijgesteld is van een berekening. Wij adviseren de berekening aan te passen.

Natuurinclusief ontwerpen (cat.3, overige provinciale belangen)
Bij het ontwerpen en inrichten van de oevers adviseren wij zoveel mogelijk natuurinclusief te werken, bijvoorbeeld door de overs natuurvriendelijk in te richten en te beplanten.

Voor het overige geeft het plan geen aanleiding tot opmerkingen.

Voor de betekenis van de categorie-aanduiding verwijzen wij naar onze brief van 8 februari 2019, betreffende 'Aanpassing Notitie Inwerkingtreding Verordening Romte Fryslân'.

Hoogachtend,

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

[redacted]

afdelingshoofd Omgevingszaken

Ons kenmerk: 02097025

provinsje fryslân